BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 11

THIẾT KẾ ĐỒ HOẠ

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG QUỐC GIA
THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA

Môn: Mĩ thuật – Lớp 11

(Theo Quyết định số 2026/QĐ-BGDĐT ngày 21 tháng 7 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)

Họ và tên	Chức vụ Hội đồng
Ông NGUYỄN VĂN CƯỜNG	Chủ tịch
Ông VƯƠNG TRỌNG ĐỨC	Phó Chủ tịch
Ông ĐỖ MẠNH HẢI	Uỷ viên, Thư kí
Bà ĐẶNG THỊ THANH HOA	Uỷ viên
Ông ĐẶNG MINH VŨ	Uỷ viên
Ông NGUYỄN XUÂN TÁM	Uỷ viên
Bà HOÀNG THỊ NGỌC TÚ	Uỷ viên
Ông VƯƠNG ĐÌNH DUY	Uỷ viên
Ông NGUYỄN THANH TÒNG	Uỷ viên

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ĐINH GIA LÊ (Tổng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – TRỊNH SINH (đồng Chủ biên)
VƯƠNG QUỐC CHÍNH – CHU THỊ KIM NGÂN

MĨ THUẬT

THIẾT KẾ ĐỒ HOẠ

(Tái bản lần thứ hai)

11

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 11 – Thiết kế đồ hoạ* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể sau:

KHÁM PHÁ — Học sinh tìm hiểu, có nhận thức ban đầu về nội dung bài học.

NHẬN BIẾT — Học sinh lĩnh hội và hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến bài học.

THẢO LUẬN — Học sinh củng cố nội dung, yêu cầu cần đạt được của bài học.

VẬN DỤNG — Học sinh sử dụng kiến thức, kĩ năng đã học để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến bài học.

Câu lệnh thực hành

Câu hỏi

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp học sinh thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

LỜI NÓI ĐẦU

Các em thân mến!

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 11 – Thiết kế đồ hoạ* được biên soạn nhằm mục đích giới thiệu những kiến thức, kĩ năng cơ bản của thiết kế xuất bản phẩm; giúp cho học sinh hiểu và nhận biết được đặc điểm của thể loại này cũng như biết lựa chọn được nội dung và chủ đề thể hiện trong thiết kế bìa sách.

Những nội dung trong sách có tính định hướng, gợi mở để học sinh bước đầu biểu đạt được ý tưởng nội dung ở bìa sách, thực hiện được phác thảo và hoàn thiện thiết kế bìa sách, cũng như phân biệt được đặc điểm thiết kế bìa sách và thiết kế logo.

Chúc các em học tập vui và có những sản phẩm thiết kế xuất bản phẩm nói chung và bìa sách như mong muốn!

CÁC TÁC GIẢ

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

MỤC LỤC

Bài	NỘI DUNG	Trang
1	Khái quát về thiết kế xuất bản phẩm	5
2	Thiết kế bìa sách	14
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	31

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

BÀI 1

KHÁI QUÁT VỀ THIẾT KẾ XUẤT BẢN PHẨM

Yêu cầu cần đạt

- Biết được đặc điểm và chọn được nội dung, chủ đề thể hiện trong thiết kế xuất bản phẩm.
- Có khả năng sáng tạo và vận dụng thẩm mĩ trong lĩnh vực thiết kế xuất bản phẩm ở mức độ đơn giản.
- Yêu thích lĩnh vực thiết kế xuất bản phẩm và có khả năng ứng dụng trong cuộc sống.

KHÁM PHÁ

Trong hoạt động xuất bản, xuất bản phẩm là các tác phẩm đã hoàn thiện các khâu, thủ tục theo quy định như: biên tập, thiết kế, chế bản, in ấn, phát hành,...

Xuất bản phẩm là tác phẩm, tài liệu về chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, giáo dục và đào tạo, khoa học, công nghệ, văn học, nghệ thuật được xuất bản thông qua nhà xuất bản hoặc cơ quan, tổ chức được cấp giấy phép xuất bản bằng các ngôn ngữ khác nhau, bằng hình ảnh, âm thanh và được thể hiện dưới các hình thức tiêu biểu sau đây:

a) Sách in, sách điện tử, báo, tạp chí in/ điện tử;

b) Sách chữ nổi;

c) Tranh, ảnh, bản đồ, áp phích, tờ rơi, tờ gấp;

d) Các loại lịch;

đ) Bản ghi âm, ghi hình có nội dung thay sách hoặc minh hoạ cho sách[2].

Sách điện tử[1]

Vỏ đĩa hát[3]

Bìa sách[4]

(1) Nguồn: Shutterstock
(2) Điều 4, Luật Xuất bản 2018.
(3) Nguồn: Lê Huy Văn
(4) Nguồn: sagmeister.com

Bìa tạp chí(1)

Báo điện tử(2)

Sách chữ nổi cho người khiếm thị(3)

Ngày nay, những thành tựu của cuộc cách mạng Công nghiệp 4.0(4) đã làm phong phú thêm các hình thức của xuất bản phẩm như sách điện tử (e-book), báo điện tử,... các trang thông tin điện tử hay các ứng dụng đọc sách trên điện thoại thông minh.

Đặc điểm chính của một số hình thức xuất bản phẩm là gì?

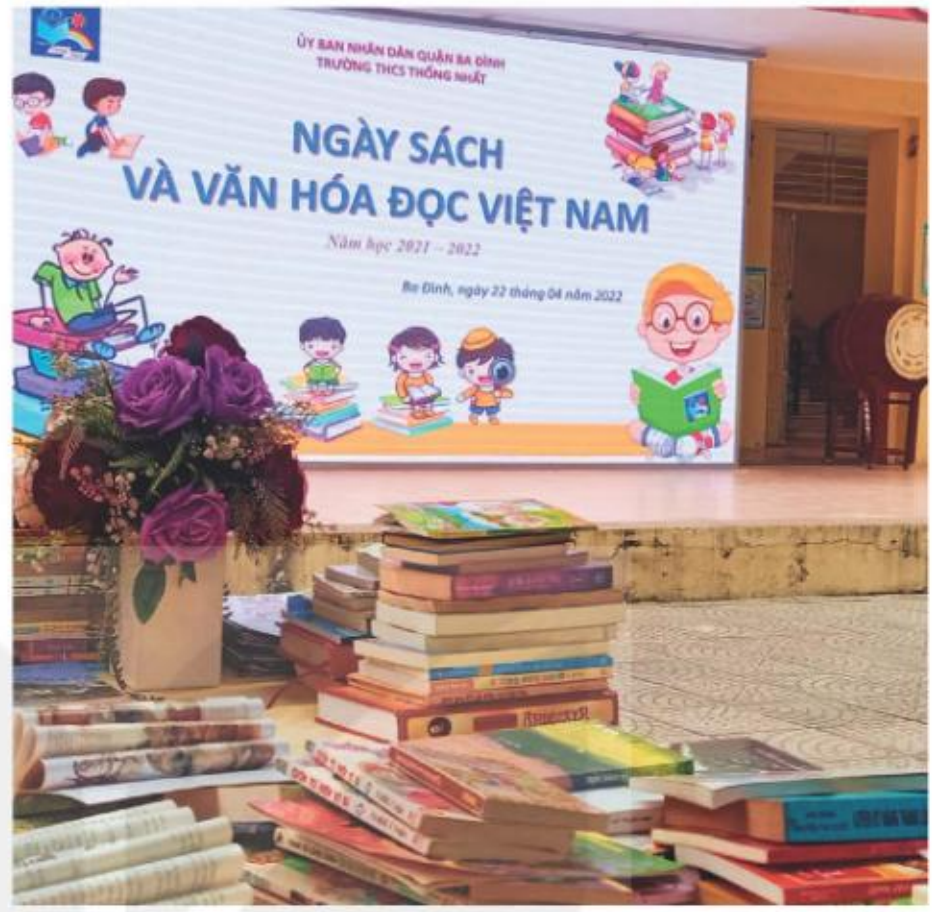
(1) Nguồn: Quốc Chính
(2) Nguồn: Quách Thị Lan
(3) Nguồn: Shutterstock
(4) Cách mạng Công nghiệp 4.0 tập trung vào công nghệ kĩ thuật số, tự động hoá với sự phát triển của kết nối thông qua internet và hệ sinh thái trong không gian mạng.

NHẬN BIẾT

Vai trò của xuất bản phẩm trong đời sống

Xuất bản phẩm có chức năng lưu trữ những thông tin hữu ích mà con người đã có được. Nhiều tác phẩm văn học, lịch sử, văn hoá có giá trị được lưu giữ đến hàng ngàn năm, giúp trao truyền những giá trị, bản sắc qua nhiều thế hệ.

Thông qua việc phổ biến xuất bản phẩm, những tri thức về chính trị, kinh tế, văn hoá, khoa học, kĩ thuật được phổ biến đến mọi người ở mọi vùng lãnh thổ, góp phần quan trọng nâng cao trình độ văn hoá và dân trí, phát triển kinh tế xã hội, giáo dục, y tế của một đất nước, nhằm thực hiện mục tiêu xây dựng một xã hội giàu mạnh, công bằng và văn minh.

Kỉ niệm Ngày Sách và Văn hoá đọc Việt Nam 22 tháng 4 năm 2022 tại Trường Trung học cơ sở Thống Nhất, Hà Nội(1)

Trong quá trình giao lưu, hội nhập quốc tế, xuất bản phẩm đã và đang giữ vai trò quan trọng trong xã hội, đáp ứng tốt hơn nhu cầu đọc của nhân dân, góp phần xây dựng nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Xuất bản phẩm có vai trò thế nào trong đời sống xã hội? Thiết kế xuất bản phẩm tác động ban đầu như thế nào đối với người tiêu dùng?

Những yếu tố cơ bản trong thiết kế xuất bản phẩm

Để có được những xuất bản phẩm đẹp, tiếp cận nhanh hơn, gần gũi hơn với khách hàng, vai trò của nhà thiết kế vô cùng quan trọng. Nhà thiết kế sáng tạo hình thức thẩm mĩ của một xuất bản phẩm như kiểu chữ, cỡ chữ, màu sắc và hình ảnh để phản ánh những yếu tố liên quan, giúp cho khi tiếp cận, người tiêu dùng cảm nhận được nội dung của xuất bản phẩm một cách gần gũi, trọn vẹn. Do đó, nhà thiết kế phải tìm hiểu kĩ, nắm được thông tin không thể thiếu của xuất bản phẩm và dùng các yếu tố tạo hình, thế mạnh trong thiết kế đồ hoạ để thể hiện đúng ý tưởng muốn truyền tải theo phong cách phù hợp. Trong các loại hình xuất bản phẩm, sách là sản phẩm phổ biến và có tác động đến đời sống nhất.

(1) Nguồn: Đinh Thị Sâm

– **Yếu tố hình ảnh trong thiết kế xuất bản phẩm**

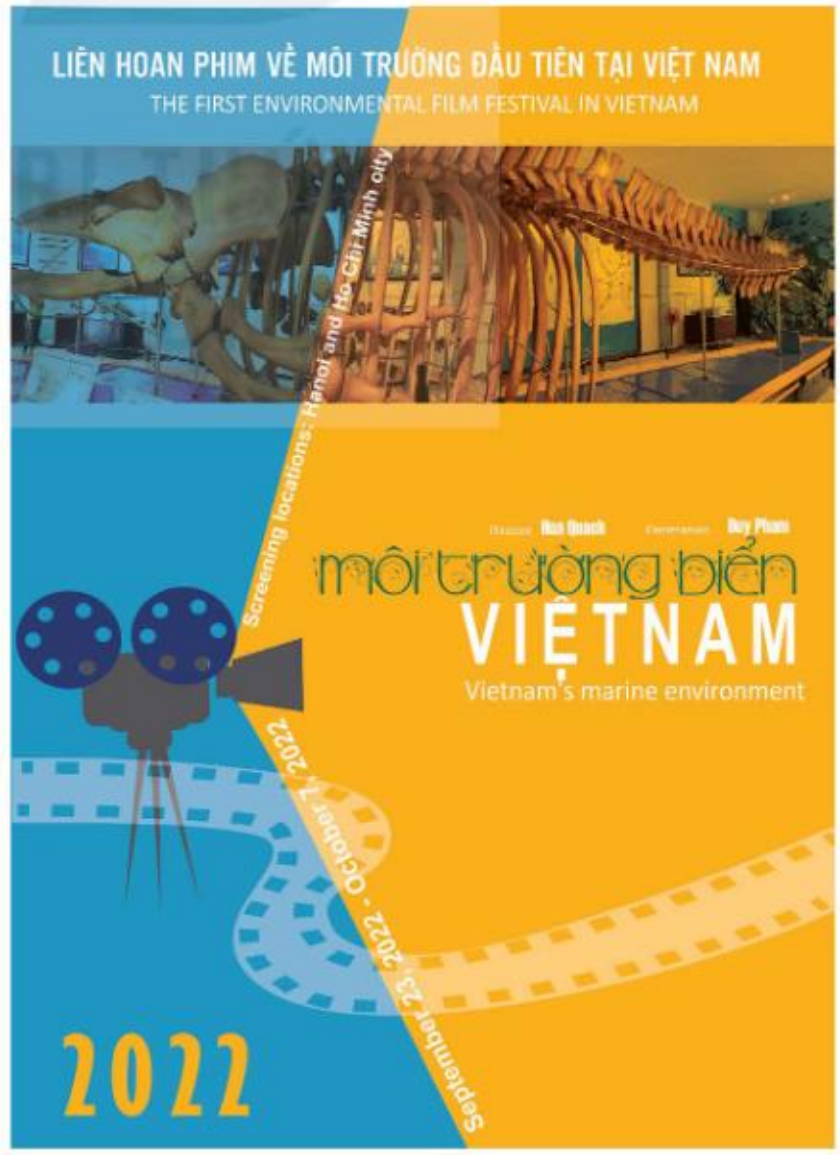
Trong thiết kế xuất bản phẩm, hình ảnh minh hoạ có thể là ảnh chụp, hình vẽ tay, nhằm diễn đạt hoặc giải thích có tính trực quan hay ẩn dụ nội dung. Việc lựa chọn hình ảnh minh hoạ trong thiết kế xuất bản phẩm cần phù hợp theo ý tưởng sáng tạo và thiết kế chung trong tổng thể các yếu tố, nguyên lí tạo hình. Hình ảnh lựa chọn cần truyền tải được nội dung, mỗi giải pháp sử dụng hình ảnh đều đạt được hiệu quả thẩm mĩ riêng.

+ Sử dụng ảnh chụp: Hình ảnh có thể được sử dụng từ các nguồn ảnh khác nhau như máy ảnh chuyên nghiệp, internet,... Tuy nhiên, căn cứ vào mỗi thể loại xuất bản phẩm thì hình ảnh sử dụng cần được chọn lọc, xử lí một cách tinh tế như: ánh sáng, màu sắc, khung hình, bố cục, chất lượng ảnh,... và đặc biệt quan tâm đến vấn đề bản quyền.

Bìa sách của Ngô Mạnh Quỳnh(1)

+ Sử dụng hình ảnh vẽ tay hoặc được xử lí bằng các phần mềm thiết kế đồ hoạ: Loại hình này giúp cho thiết kế xuất bản phẩm thể hiện được những sáng tạo có tính đột phá, chủ động trong thiết kế,... nhằm truyền tải nội dung, thông điệp đến người xem. Hình ảnh được xử lí bằng phần mềm thiết kế đồ hoạ đem lại hiệu quả đặc biệt, tạo ấn tượng cao về thị giác. Một số phần mềm thiết kế đồ hoạ chuyên nghiệp như: Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, CorelDRAW,...

Áp phích liên hoan phim(2)

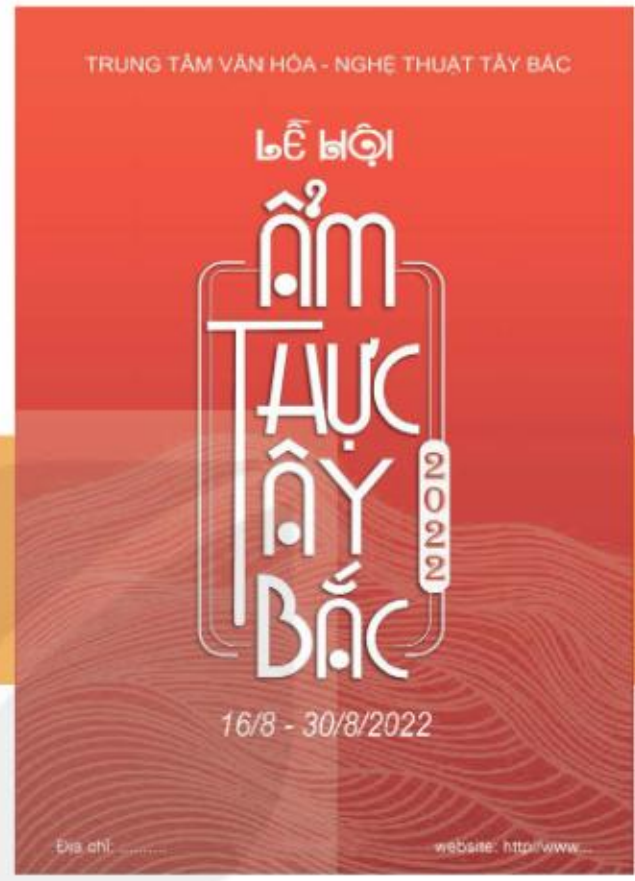
(1) Nguồn: ape.gov.vn
(2) Nguồn: Quốc Chính

– **Yếu tố chữ trong thiết kế xuất bản phẩm**

Căn cứ vào nội dung và hình thức của xuất bản phẩm, nhà thiết kế chọn kiểu chữ phù hợp, thuận tiện trong việc đọc, theo dõi của người xem. Trong nghệ thuật trình bày chữ trên xuất bản phẩm cần lưu ý đến kiểu chữ, cỡ chữ. Nếu thiết kế sử dụng quá nhiều kiểu chữ và số lượng chữ hay cỡ chữ quá nhỏ trên trang sẽ làm người đọc khó theo dõi. Tuy nhiên, cũng cần lưu ý đến vấn đề thay đổi kiểu chữ, cỡ chữ để phân cấp thông tin đến người đọc.

Bìa sách(1)

Áp phích(2)

Sổ theo dõi(3)

Áp phích(4)

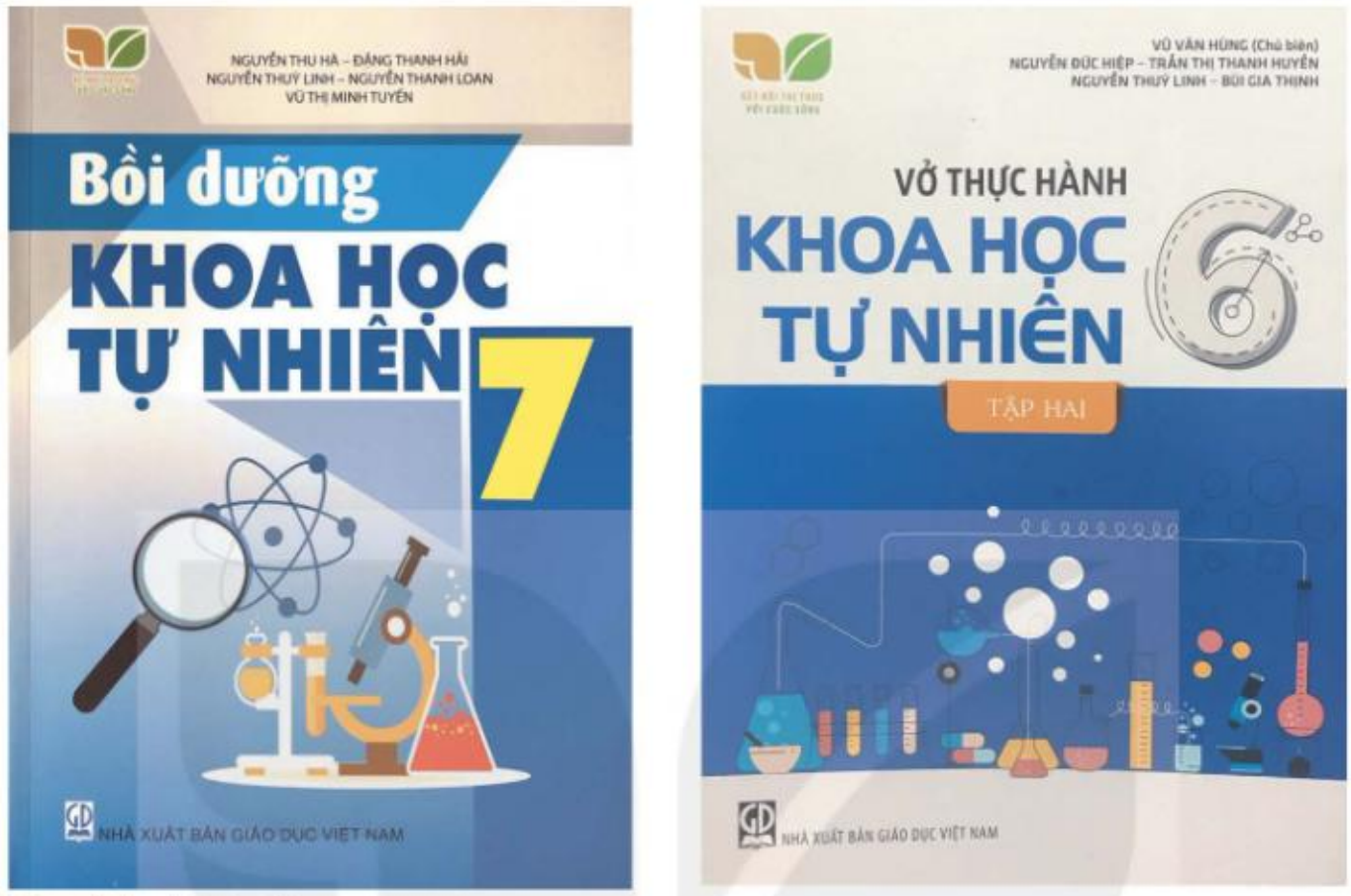
Hãy sử dụng yếu tố chữ để phác thảo tiêu đề của một cuốn sách hoặc bộ phim mà em yêu thích.

---

(1), (3) Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
(2) Nguồn: Chu Thị Thuỳ Trang
(4) Nguồn: Chương trình Quốc gia về sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả

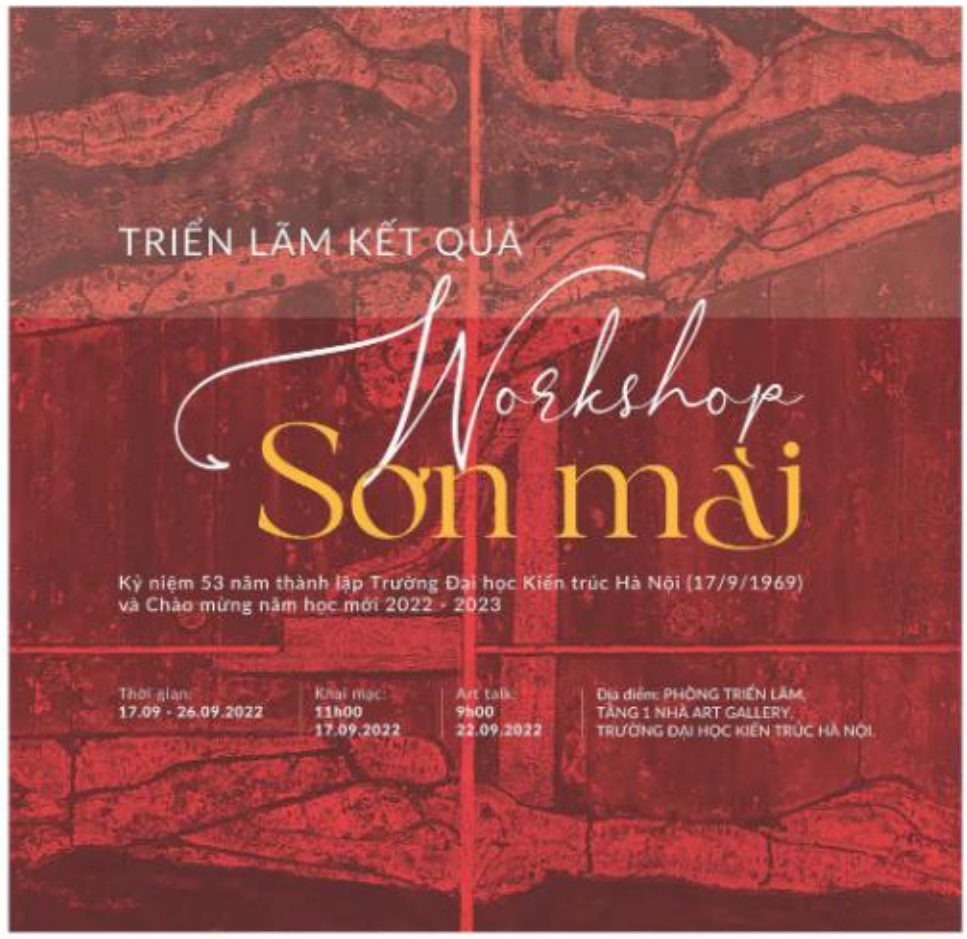
- **Yếu tố màu sắc trong thiết kế xuất bản phẩm**

  + Màu sắc trong thiết kế xuất bản phẩm thể loại khoa học, nghiên cứu, chuyên khảo thường được đơn giản tối đa, có thể sử dụng một gam màu chủ đạo và kết hợp với màu khác để tạo nên sự hài hoà, ổn định.

Bìa sách giáo dục[1]

  + Màu sắc trong xuất bản phẩm về thể loại kinh doanh, tiếp thị thường được sử dụng các màu tương phản để gây ấn tượng với người xem.

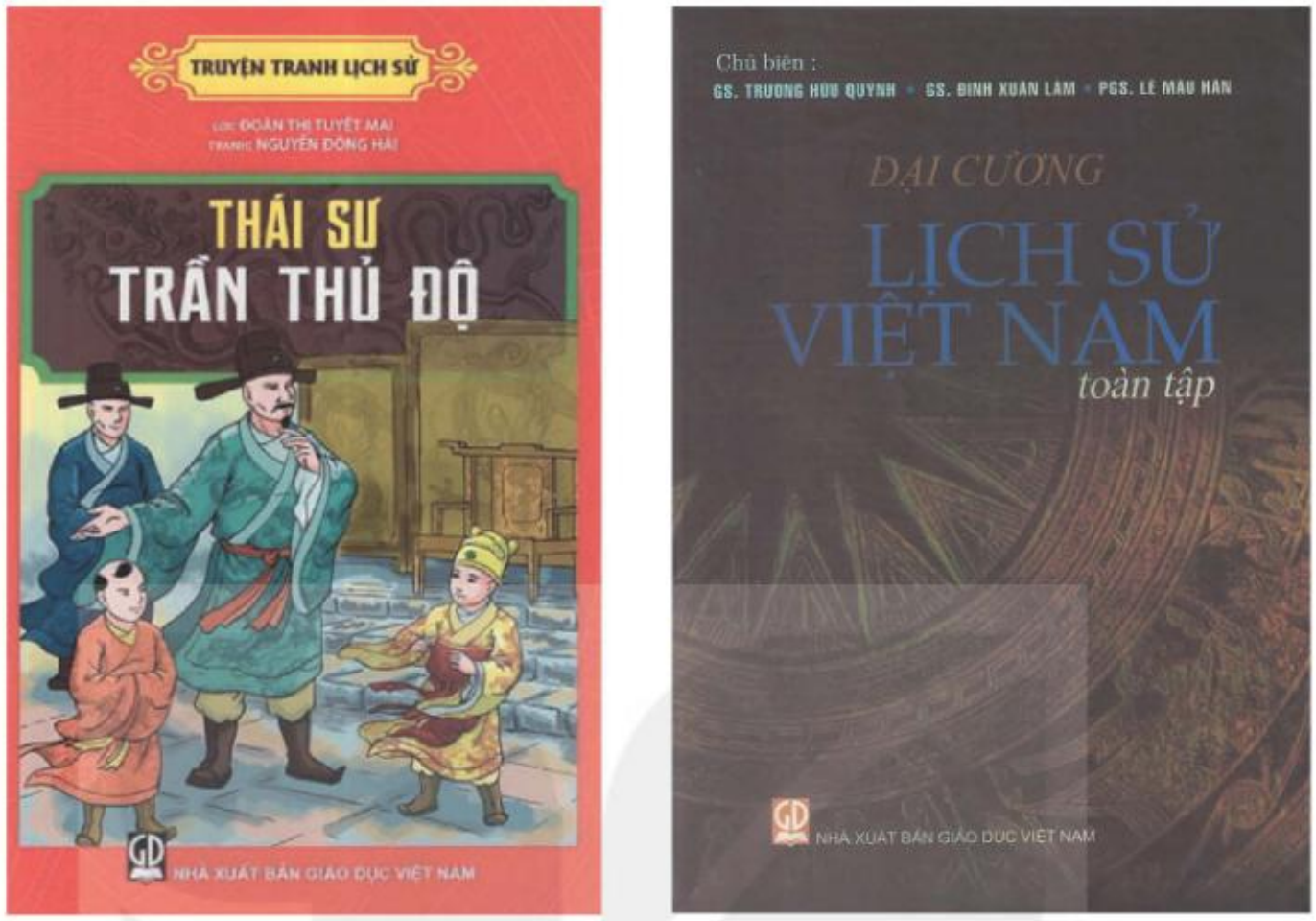

Áp phích[2]

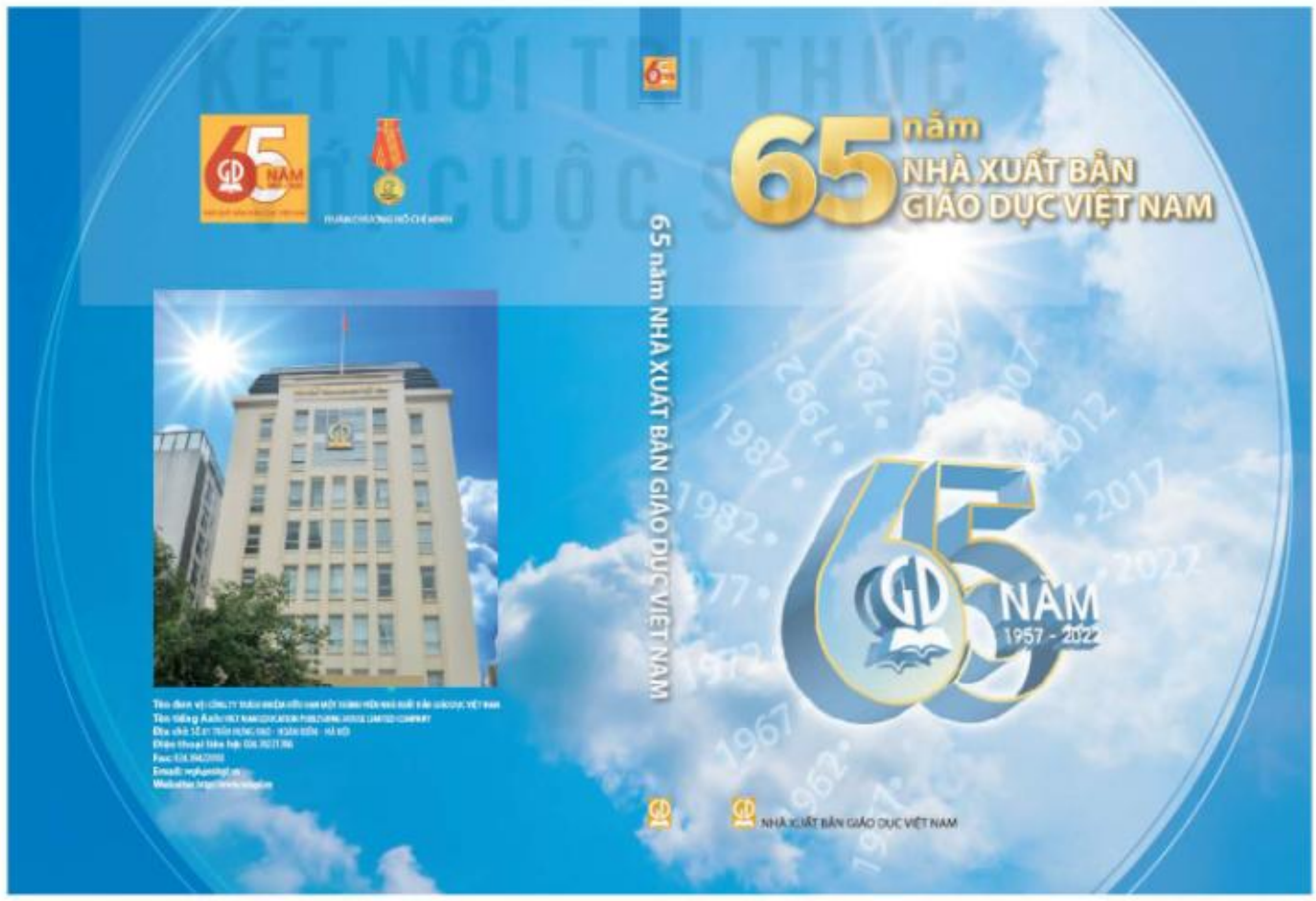
(1) Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
(2) Nguồn: Chu Phong

+ Màu sắc trong xuất bản phẩm thể loại lịch sử, văn hoá thường được sử dụng nhã nhặn, nghiêm túc, trang trọng như màu vàng, màu ghi, màu nâu,... Điều đó còn thể hiện tính chất lịch sử, văn hoá của mỗi dân tộc.

Bìa sách trong thể loại lịch sử(1)

+ Màu sắc trong xuất bản phẩm gắn với lễ kỉ niệm thường có xu hướng sử dụng gam màu tươi sáng, rực rỡ. Bên cạnh đó, xuất bản phẩm gắn với sự tưởng nhớ, thành kính về một sự kiện lịch sử thì có thêm các gam màu trầm.

Bìa sách trong thể loại gắn với lễ kỉ niệm(2)

(1), (2) Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

+ Màu sắc trong xuất bản phẩm gắn với sự kiện chào mừng thường sử dụng những gam màu rực rỡ, tươi sáng gợi lên cảm xúc vui tươi, phấn khích cho người đọc như màu đỏ, màu vàng, màu xanh lá cây,...

Lịch treo tường và lịch bàn(1)

Hãy sử dụng yếu tố cơ bản trong thiết kế xuất bản phẩm để phác thảo bìa một cuốn sách em yêu thích.

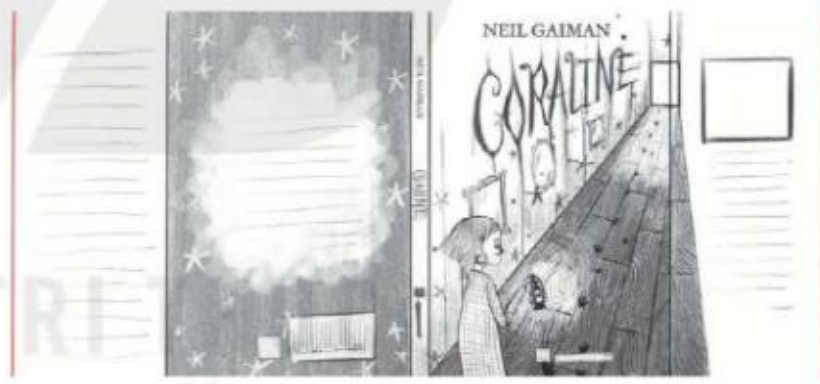
Gợi ý:

1. Trên cơ sở nội dung xuất bản phẩm, lựa chọn nhân vật cần thể hiện có tạo hình phù hợp với cá tính, đặc điểm.

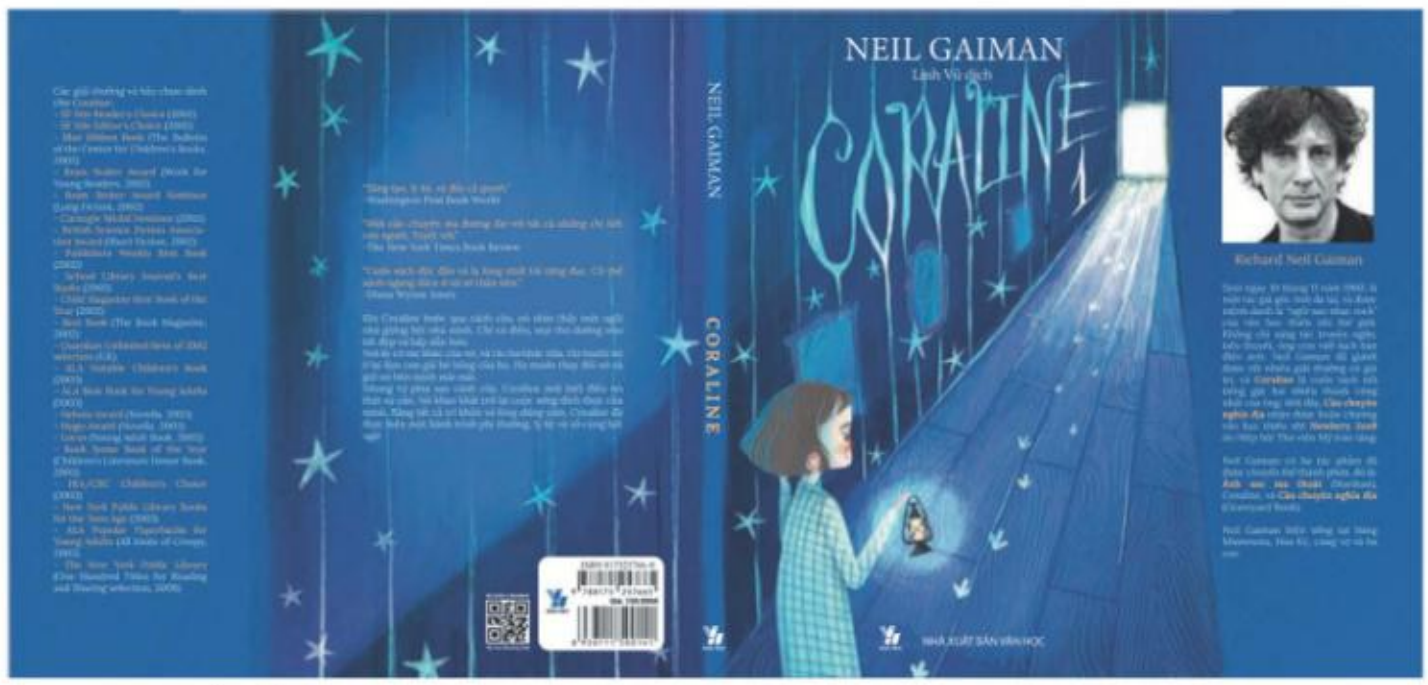
Phác thảo hình minh hoạ nhân vật(2)

2. Lựa chọn yếu tố tạo hình (chấm, nét, hình,...) để thể hiện theo một dạng bố cục phù hợp.

Sắp xếp bố cục(3)

3. Lựa chọn màu chính để tạo hoà sắc phù hợp.

Hoàn thiện thiết kế bìa sách(4)

---

(1) Nguồn: Diệu Ly, Thuỳ Linh
(2), (3), (4) Nguồn: Chu Hồng Lanh

THẢO LUẬN

Trao đổi về sản phẩm thiết kế xuất bản phẩm theo các câu hỏi gợi ý sau:

- Đặc điểm trong thiết kế xuất bản phẩm là gì?
- Hình thức trình bày xuất bản phẩm thường bao gồm những yếu tố cơ bản nào?
- Hiệu quả của việc trình bày bố cục, ngôn ngữ tạo hình trong thiết kế xuất bản phẩm tác động đến thị giác như thế nào?

Vẽ chi tiết và hoàn thiện phác thảo một xuất bản phẩm.

VẬN DỤNG

Thiết kế một xuất bản phẩm nhân một sự kiện của đất nước, địa phương.

Sản phẩm thiết kế của học sinh

Áp phích(1)

Áp phích(2)

Lịch treo tường(3)

Áp phích chào năm mới (4)

(1) Nguồn: Trần Ngọc Huyền
(2) Nguồn: Nguyễn Thị Thuỳ Linh
(3) Nguồn: Nguyễn Minh Phương
(4) Nguồn: Tô Minh Long

BÀI 2

THIẾT KẾ BÌA SÁCH

Yêu cầu cần đạt

- Phân biệt được đặc điểm thiết kế bìa sách và thiết kế logo.
- Thực hiện được phác thảo và hoàn thiện thiết kế bìa một cuốn sách yêu thích.
- Chủ động vận dụng ngôn ngữ tạo hình để thể hiện được ý tưởng nội dung ở bìa sách.
- Có hiểu biết và yêu thích lĩnh vực thiết kế bìa sách.

KHÁM PHÁ

Bìa sách cung cấp những hình dung ban đầu về nội dung cuốn sách với người đọc. Trong đó hội tụ các yếu tố và nguyên lí tạo hình, dù là sách giấy hay sách điện tử. Điều này cho thấy việc thiết kế bìa không chỉ là cung cấp cho người đọc biết tên tác giả, tên sách và nhà xuất bản, mà còn xác định thể loại cuốn sách, cũng như dẫn dắt độc giả đến với nội dung bên trong cuốn sách. Vì vậy, thiết kế bìa sách đẹp mắt và hấp dẫn rất quan trọng đối với sự thành công của một cuốn sách.

Bìa sách giấy(1)

Bìa sách điện tử(2)

- Vai trò của bìa sách trong thiết kế sách là gì?
- Yếu tố nào giúp một bìa sách đẹp và nổi bật?

(1) Nguồn: Chu Hồng Lanh
(2) Nguồn: Lê Huy Văn

NHẬN BIẾT

Thông tin của bìa sách

- Bìa 1 (bìa trước): Là phần quan trọng nhất trong thiết kế, bao gồm các thông tin chính được đăng kí xuất bản như: Tên xuất bản phẩm; tên nhà xuất bản hoặc cơ quan, tổ chức được phép xuất bản; tiêu đề, tên tác giả, tên dịch giả (nếu có), hình ảnh minh hoạ.
- Bìa 4 (bìa sau): Gồm các thông tin liên quan đến cuốn sách (nếu có) và thông số xuất bản khác như mã vạch, giá tiền cuốn sách,...
- Bìa 2 và 3 thường để trắng. Trong một số trường hợp do sách đã chẵn trang thì trang pháp lí của cuốn sách được chuyển vào bìa 2 (hoặc bìa 3).
- Gáy sách: thường gồm các thông tin tên tác phẩm, tên tác giả, logo nhà xuất bản.

Lưu ý:

a) Đầu chữ ở gáy sách hướng về bìa 1 (dùng cho các loại sách).

Thường đối với sách giáo dục:

- Đầu chữ ở gáy sách hướng về bìa 1 dùng cho sách giáo khoa, giáo trình.
- Đầu chữ hướng về bìa 4 dùng cho sách tham khảo.

b) Nếu để sách nằm ngang, bìa 1 lên trên (bìa 4 úp xuống) thì trình bày theo thứ tự từ trái sang phải: Tên tác giả – Tên sách – Logo, tên nhà xuất bản.

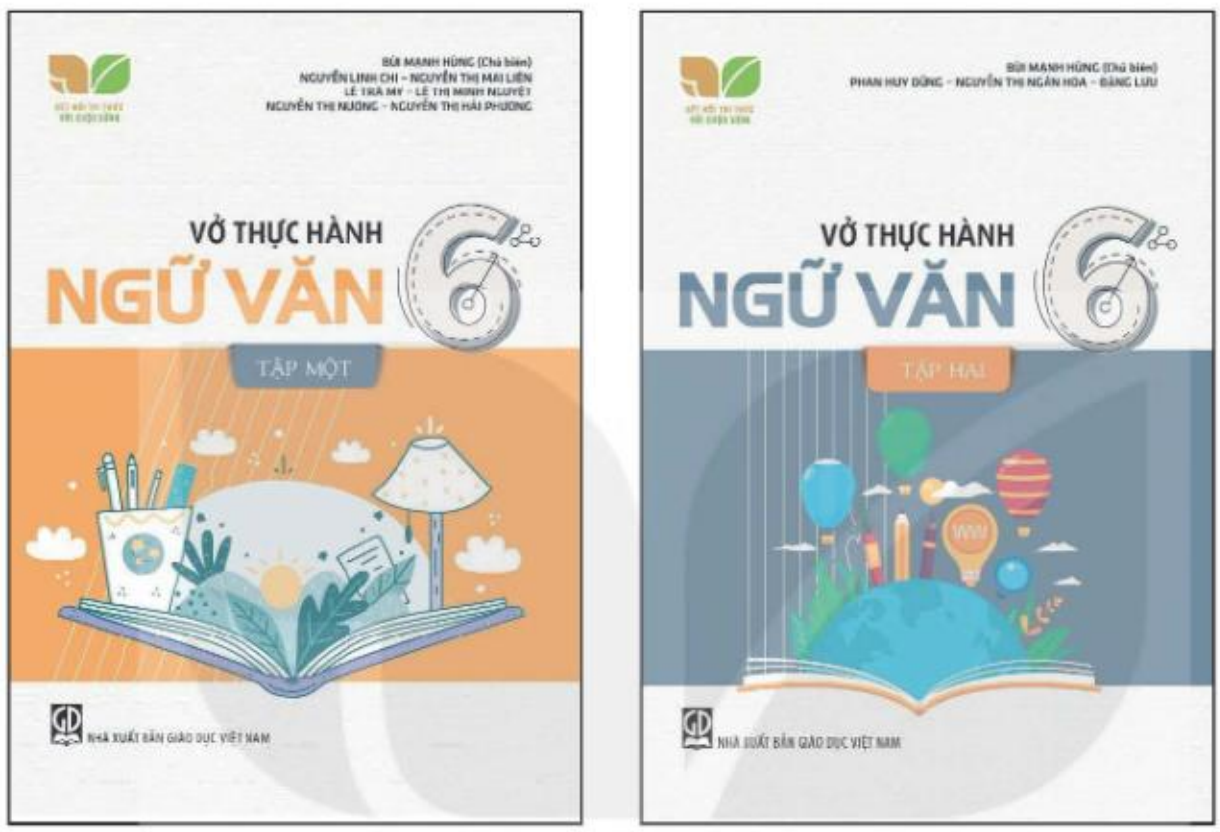
Theo em, những thông tin nào cần xuất hiện trên bìa sách?

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Một số dạng bố cục thường gặp trong thiết kế bìa sách

Trong thiết kế bìa sách, bố cục là việc sắp xếp các yếu tố tạo hình như hình ảnh, chữ, màu sắc,... trên khuôn khổ của bìa sách để thể hiện ý tưởng thiết kế, phù hợp với nội dung của cuốn sách. Bố cục được phân làm hai dạng: Bố cục đối xứng và bố cục bất đối xứng.

- **Bố cục đối xứng** là bố cục mà các yếu tố đồ hoạ trên bìa sách như chữ, hình ảnh minh hoạ được sắp xếp tương đối cân bằng nhau về mặt thị giác, qua trục dọc hoặc ngang của bìa sách. Dạng bố cục này mang lại sự hài hoà và cân bằng, tạo nên sức hút đối với người xem.

Bìa sách với bố cục đối xứng(1)

- **Bố cục bất đối xứng** hay còn gọi là bố cục tự do, là dạng bố cục tạo nên sự chuyển động, đa dạng về tạo hình, chữ, sắp xếp nội dung thông tin,... Với dạng bố cục này, nhà thiết kế sẽ có nhiều đột phá, sáng tạo trong thiết kế bìa sách.

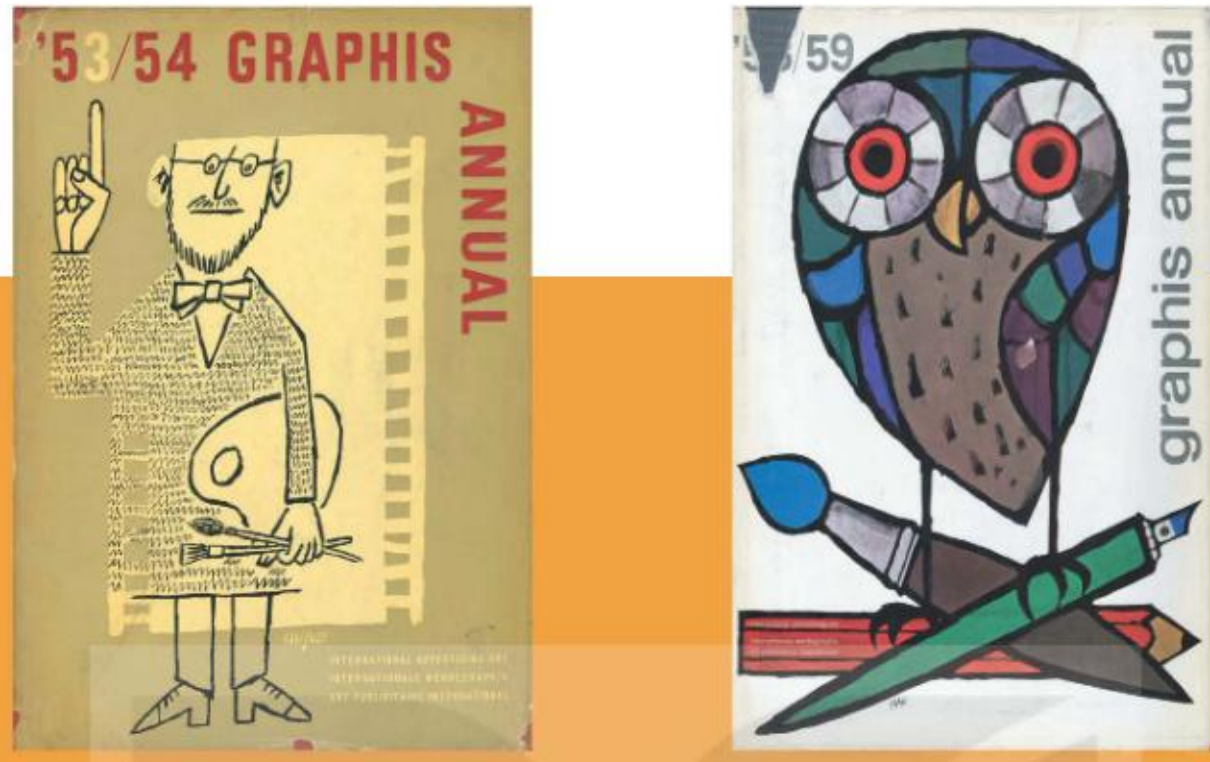

Bìa sách với bố cục bất đối xứng(2)

(1), (2) Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

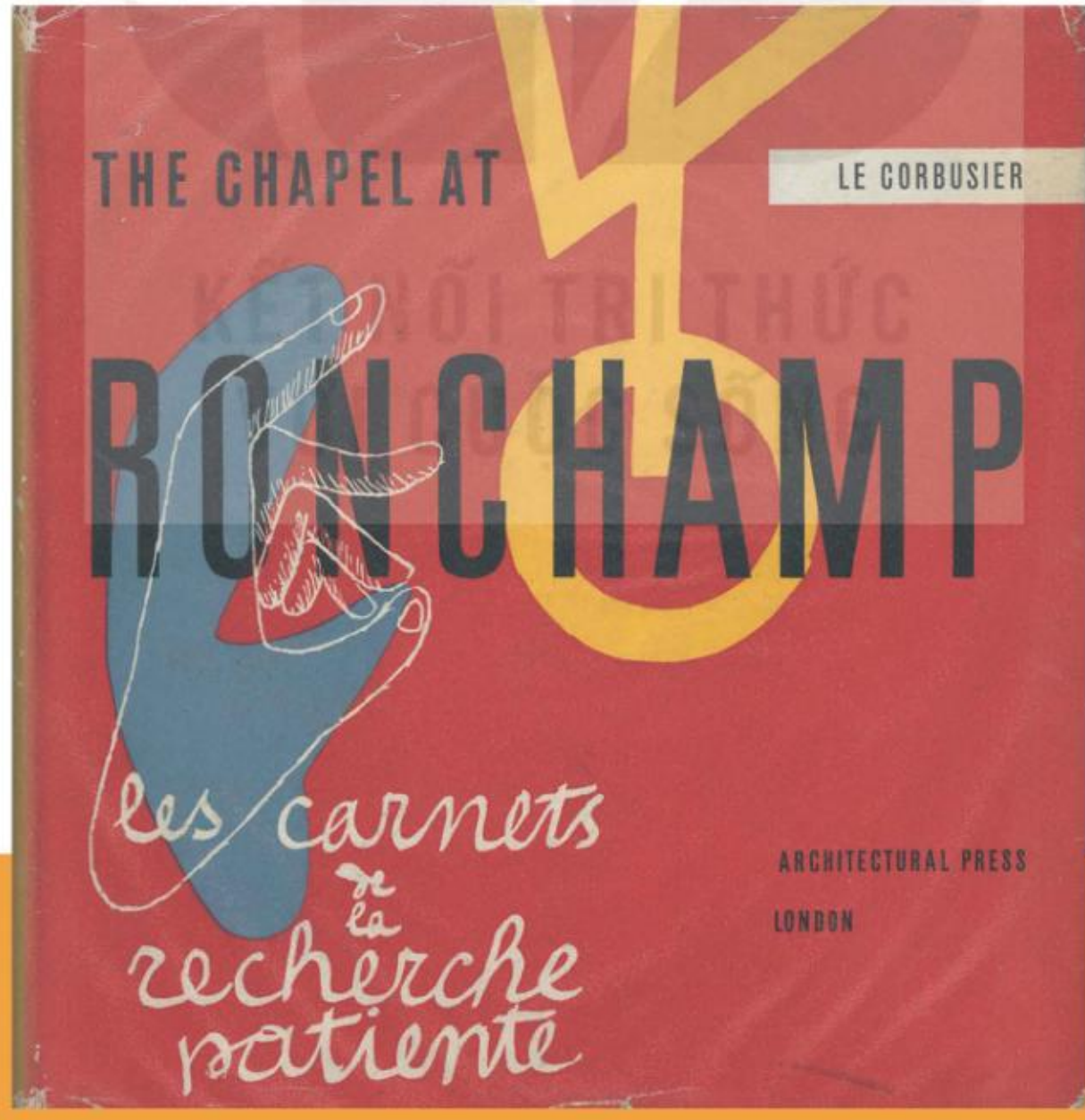
Một số cách sắp xếp bố cục trong thiết kế bìa sách

- **Hình là chính, chữ là phụ**

Bìa sách có yếu tố hình là chính(1)

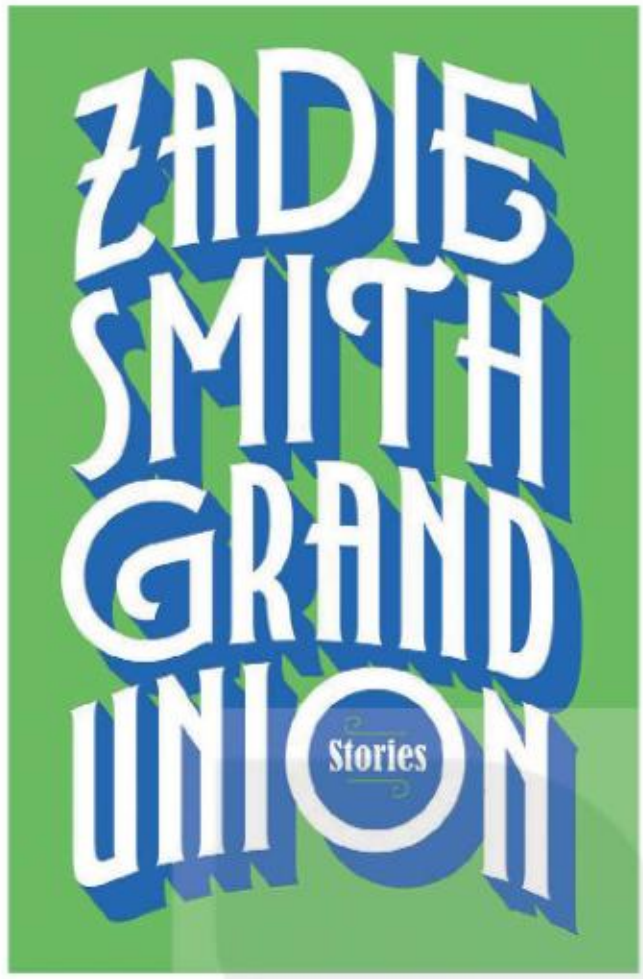
- **Chữ là chính**, hình là phụ

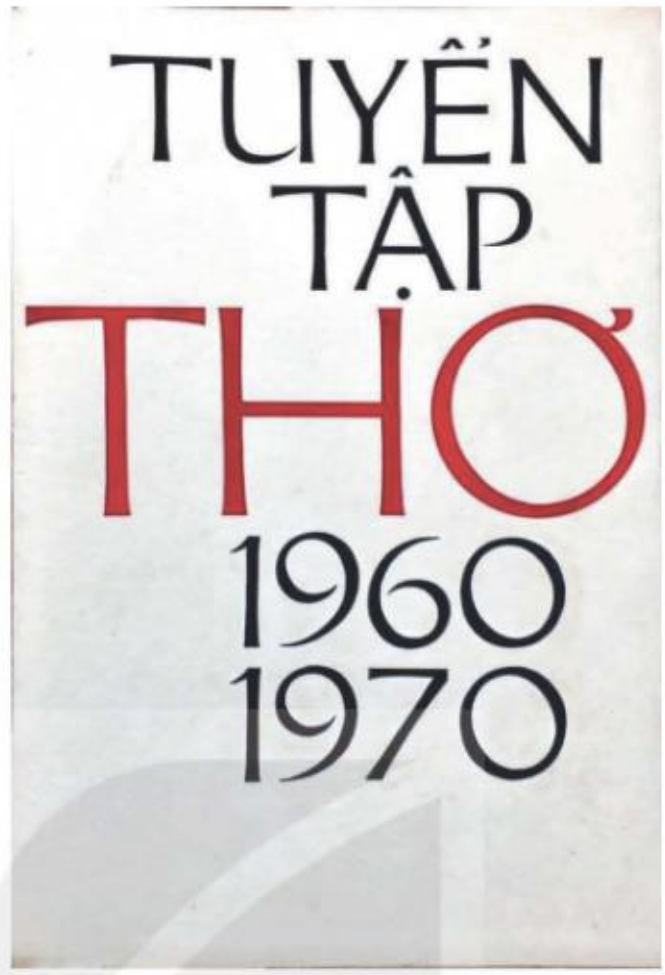
Bìa sách có yếu tố chữ là chính(2)

(1), (2) Nguồn: designreviewed.com

- **Chỉ có chữ**

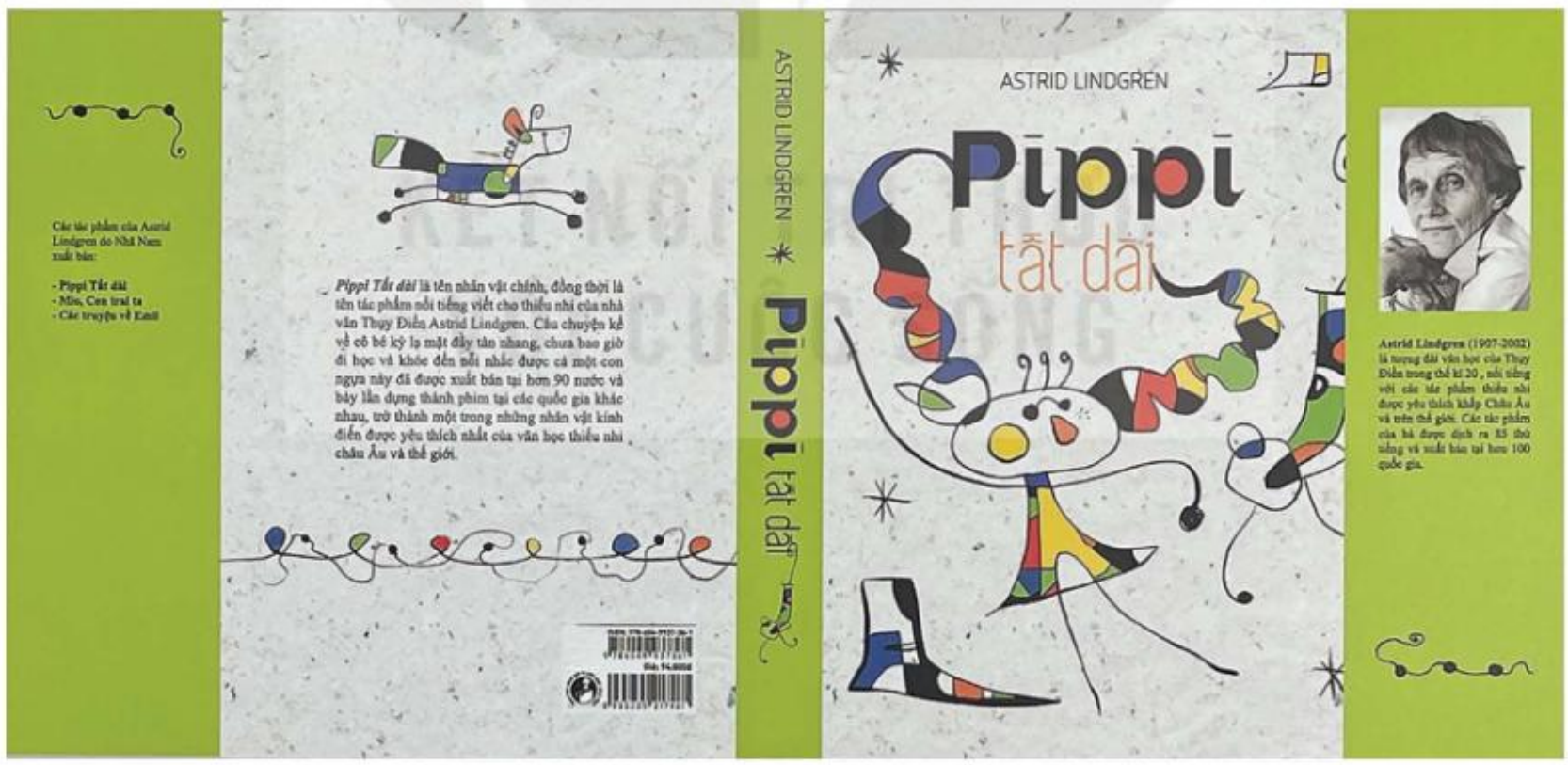

Bìa sách chỉ có chữ[1]

Bìa sách chỉ có chữ[2]

- **Hình và chữ được kết hợp hài hoà**

Bìa sách có hình và chữ kết hợp hài hoà[3]

Trong thiết kế bìa sách, em thích hình thức bố cục nào nhất? Vì sao?

Hãy vận dụng các yếu tố tạo hình kết hợp với nghệ thuật chữ để thiết kế bìa 1 của cuốn sách theo dạng bố cục em yêu thích.

---

(1) Nguồn: itsnicethat.com
(2) Nguồn: Lê Huy Văn
(3) Nguồn: Nguyễn Ánh Dương

Các bước gợi ý thiết kế bìa sách

Bước 1
Hiểu rõ về tác phẩm (Tìm hiểu về tác phẩm, tác giả)

→

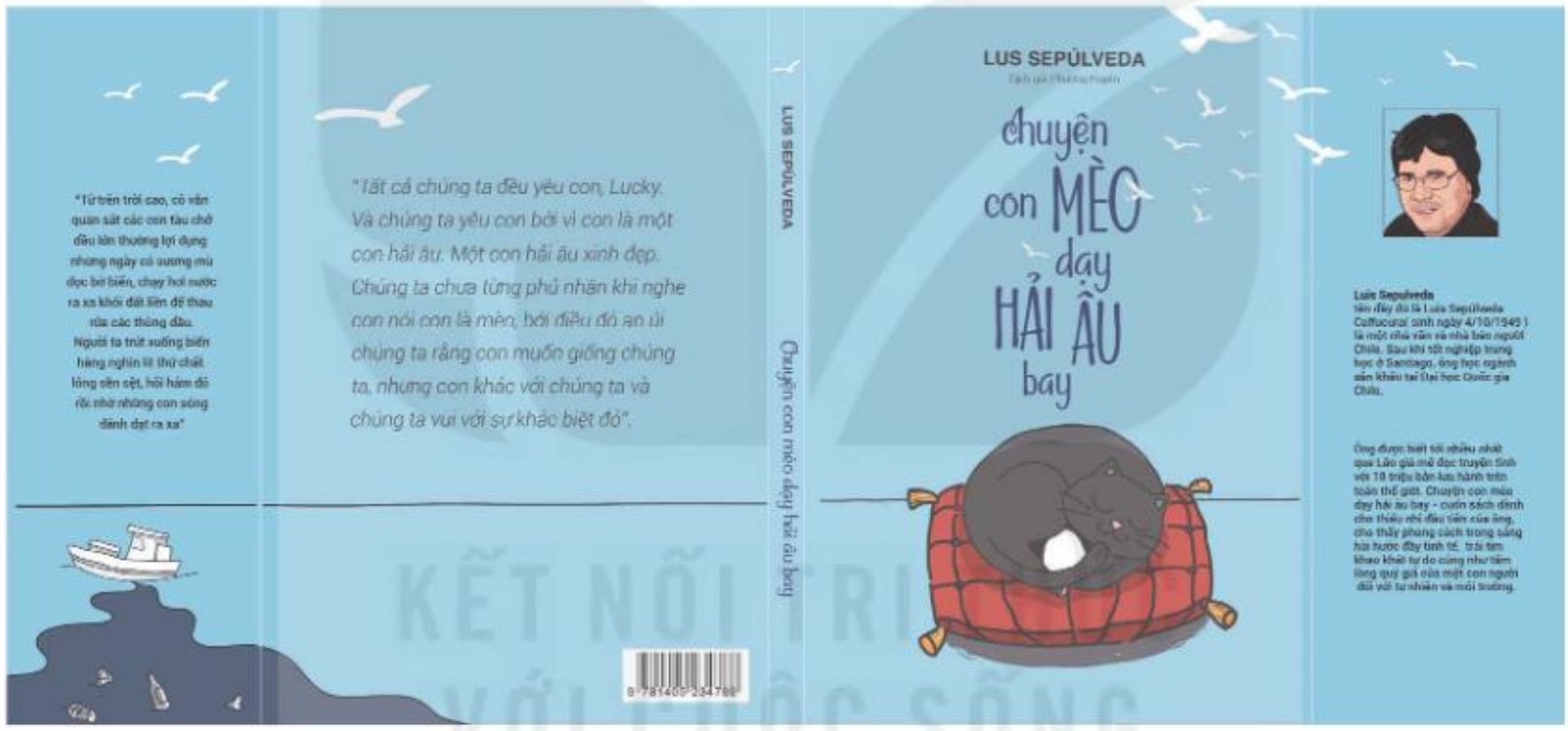
Bước 2
Lựa chọn giải pháp về bố cục

→

Bước 3
Xác định hình thức thể hiện thiết kế một bìa sách

- **Bước 1. Hiểu rõ về nội dung tác phẩm**

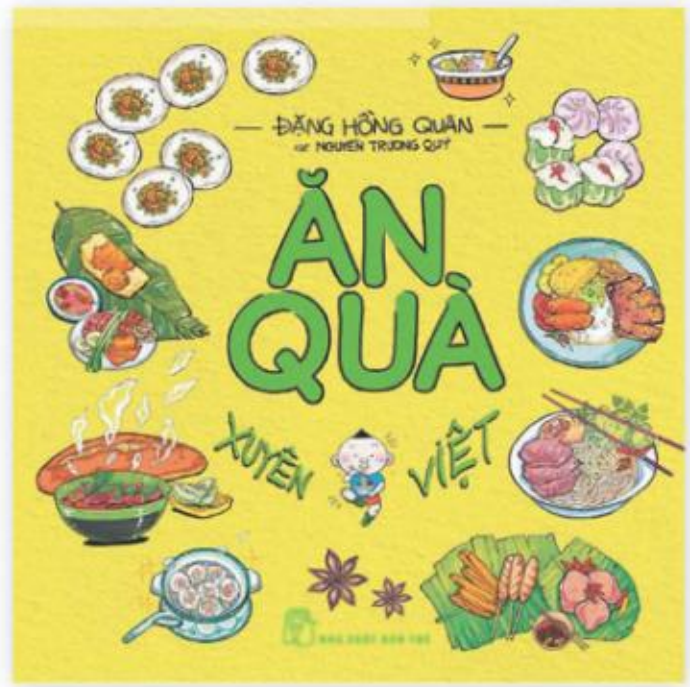
Trước khi bắt đầu vào việc thiết kế bìa sách, người thiết kế phải nghiên cứu nội dung bên trong cuốn sách: Cuốn sách có nội dung như thế nào, thuộc loại gì, đối tượng và độ tuổi hướng đến và có thể tìm hiểu thêm thân thế, sự nghiệp của tác giả,... Ví dụ cuốn sách hướng đến đối tượng là trẻ em thì bìa sách nên thiết kế với màu sắc tươi sáng, tiêu đề sử dụng phông chữ nét mềm, tự nhiên và ngộ nghĩnh,...

Bìa sách cho đối tượng trẻ em(1)

Đối với cuốn sách dành cho thanh thiếu niên, bìa sách nên được thiết kế với gam màu nhẹ nhàng hay kiểu chữ chân phương,...

Khi xác định được đối tượng sử dụng và nội dung của cuốn sách, nhà thiết kế mới có ý tưởng và giải pháp phù hợp. Về cơ bản, việc hiểu rõ nội dung tác phẩm sẽ đem lại nhiều giải pháp thiết kế, như chắt lọc hay tìm thông tin chính của cuốn sách để hình thành ý tưởng trực tiếp hoặc gián tiếp.

Bìa sách cho đối tượng thanh thiếu niên(2)

(1) Nguồn: Triệu Thu Trang
(2) Nguồn: Đặng Hồng Quân

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

- **Bước 2. Lựa chọn giải pháp về bố cục**

Sau khi hiểu rõ về nội dung tác phẩm và lên ý tưởng thiết kế cho bìa sách, nhà thiết kế cần chuyển ngôn ngữ viết sang ngôn ngữ hình ảnh một cách cô đọng và điển hình nhất. Đây là việc quan trọng để thiết kế một bìa sách. Việc xây dựng hình tượng phụ thuộc vào thể loại sách, tư tưởng tác phẩm,... cũng như đảm bảo được tính thẩm mĩ về hình thức, thể hiện được phong cách sáng tạo của tác giả, phù hợp với thuần phong mĩ tục, tính văn hoá, dân tộc, vùng miền,...

Một số dạng bố cục bìa sách(1)

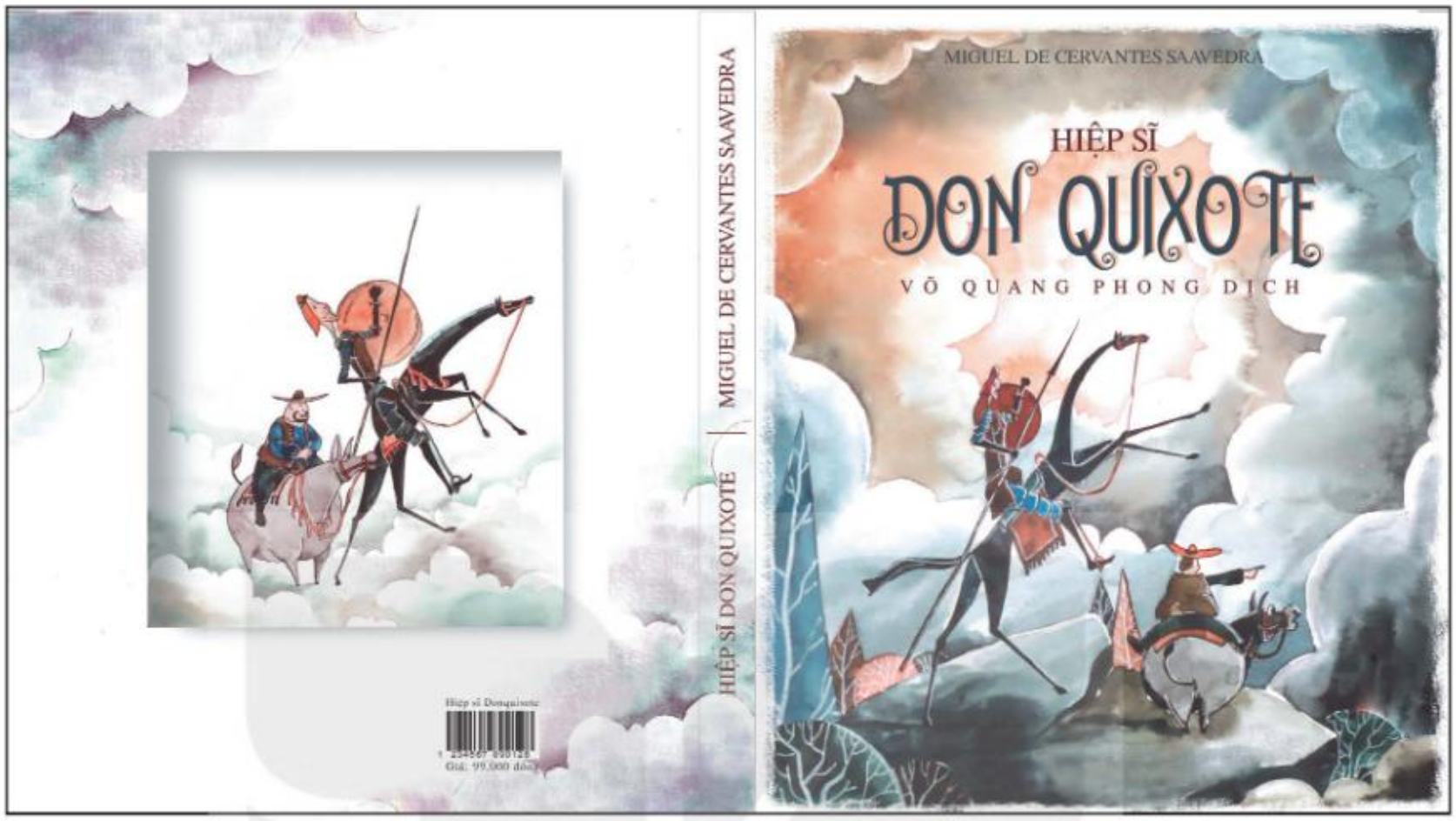

Bìa sách có hình là chính(2)

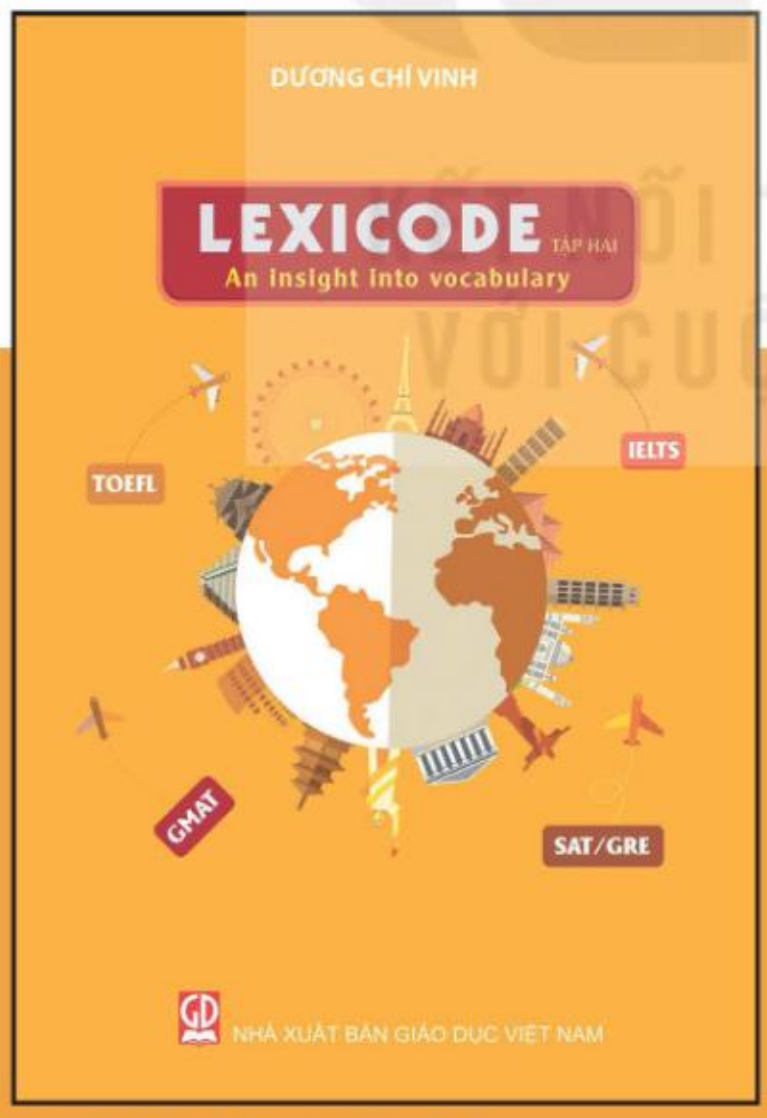
(1) Nguồn: bookriot.com
(2) Nguồn: Nguyễn Đình Hiếu

- **Bước 3. Xác định hình thức thể hiện thiết kế một bìa sách**

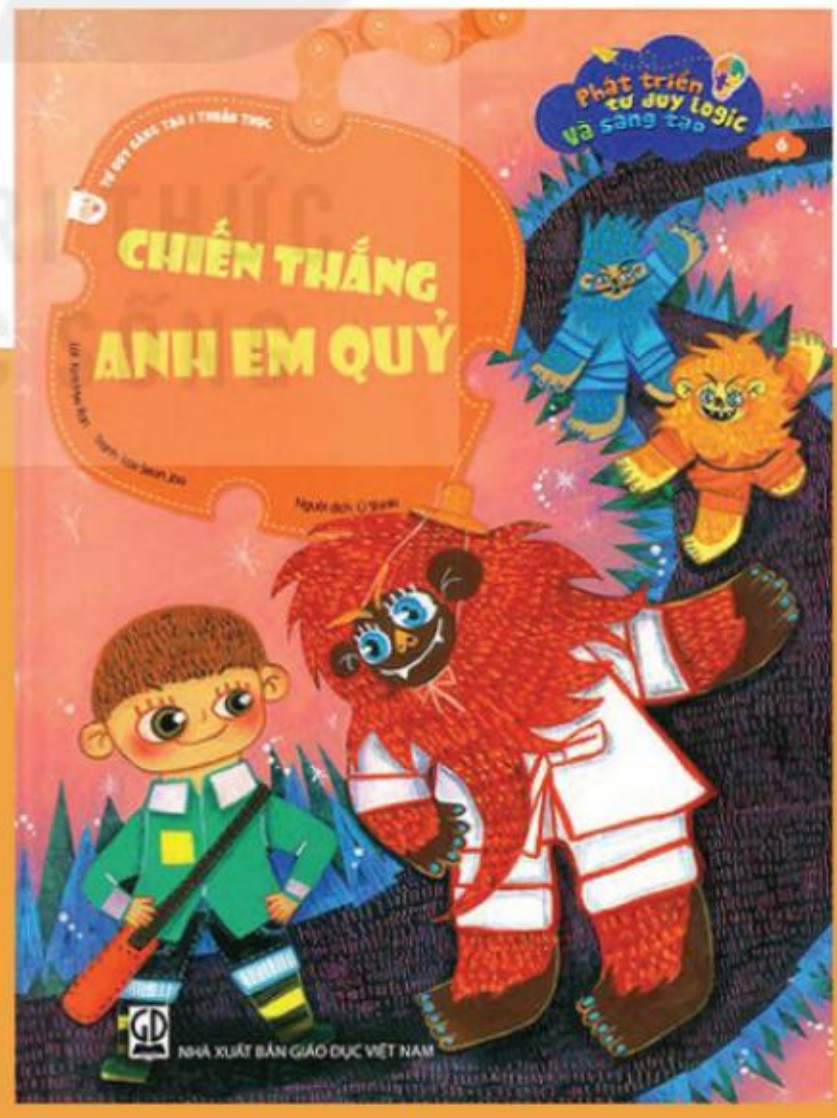
Khi đã lựa chọn được hình tượng điển hình, người thiết kế sẽ lựa chọn hình thức thể hiện cho phù hợp.

Bìa sách với bố cục bất đối xứng(1)

Bìa sách với bố cục đối xứng(2)

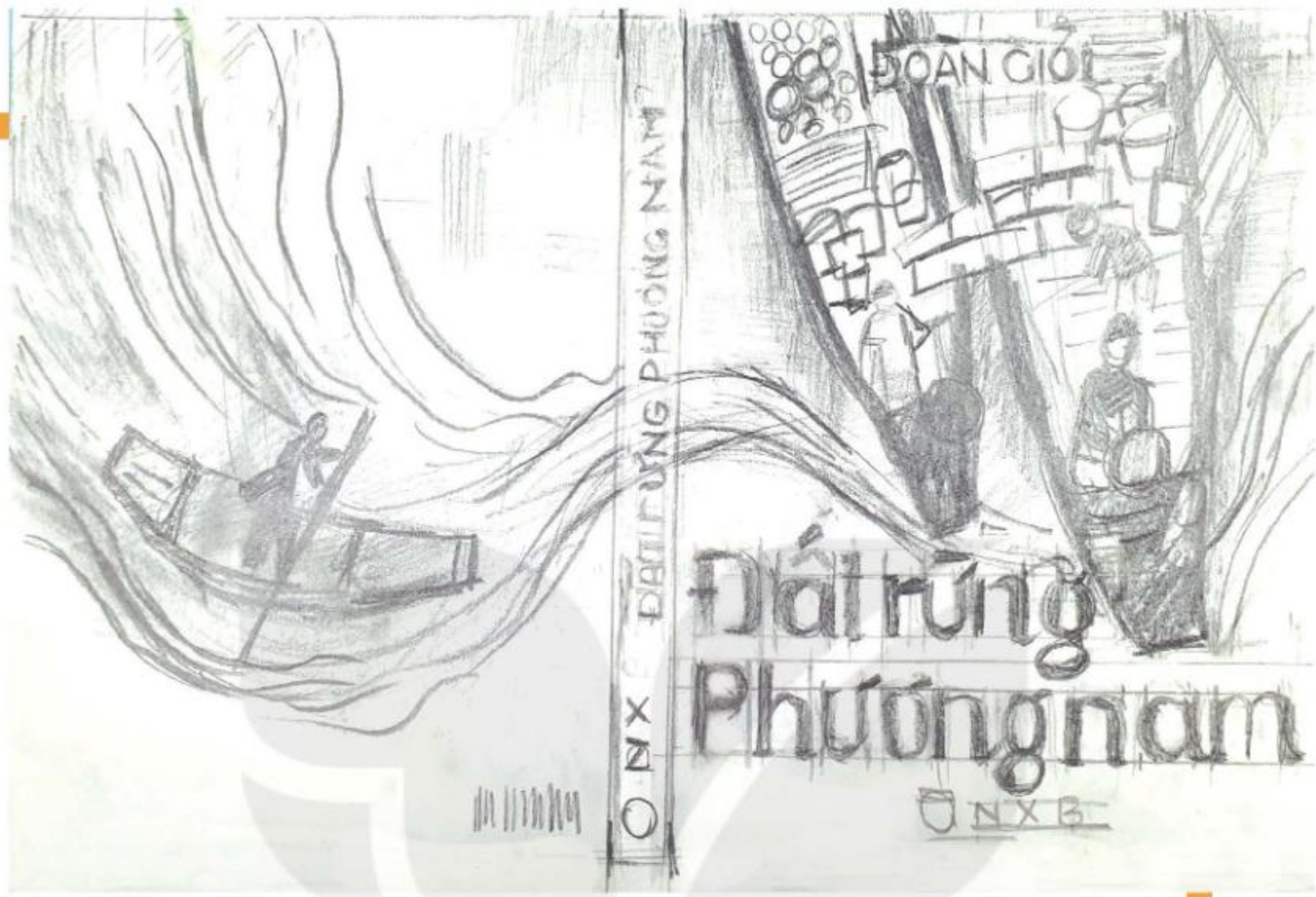

Bìa sách với bố cục bất đối xứng(3)

(1) Nguồn: Nguyễn Thị Dinh
(2), (3) Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

Một số bước gợi ý trong thiết kế bìa sách

– **Thiết kế bìa sách với bố cục hình là chính, chữ là phụ**

1. **Phác thảo** và bố cục bìa 1 và 4 bằng bút chì trên giấy

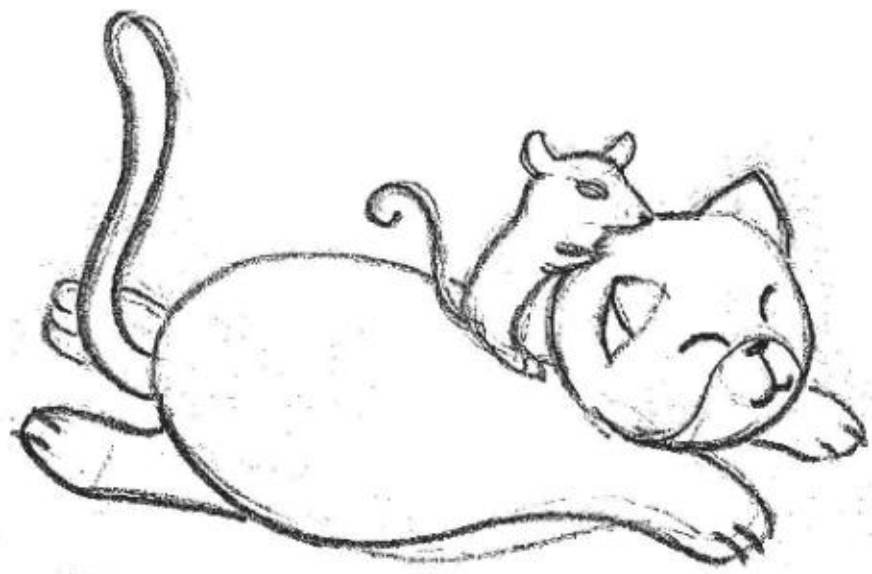

2. Cụ thể hoá màu sắc, sắp xếp bố cục và đưa thông tin lên bìa sách để hoàn thiện thiết kế

- **Thiết kế bìa sách với bố cục chữ là chính, hình là phụ**

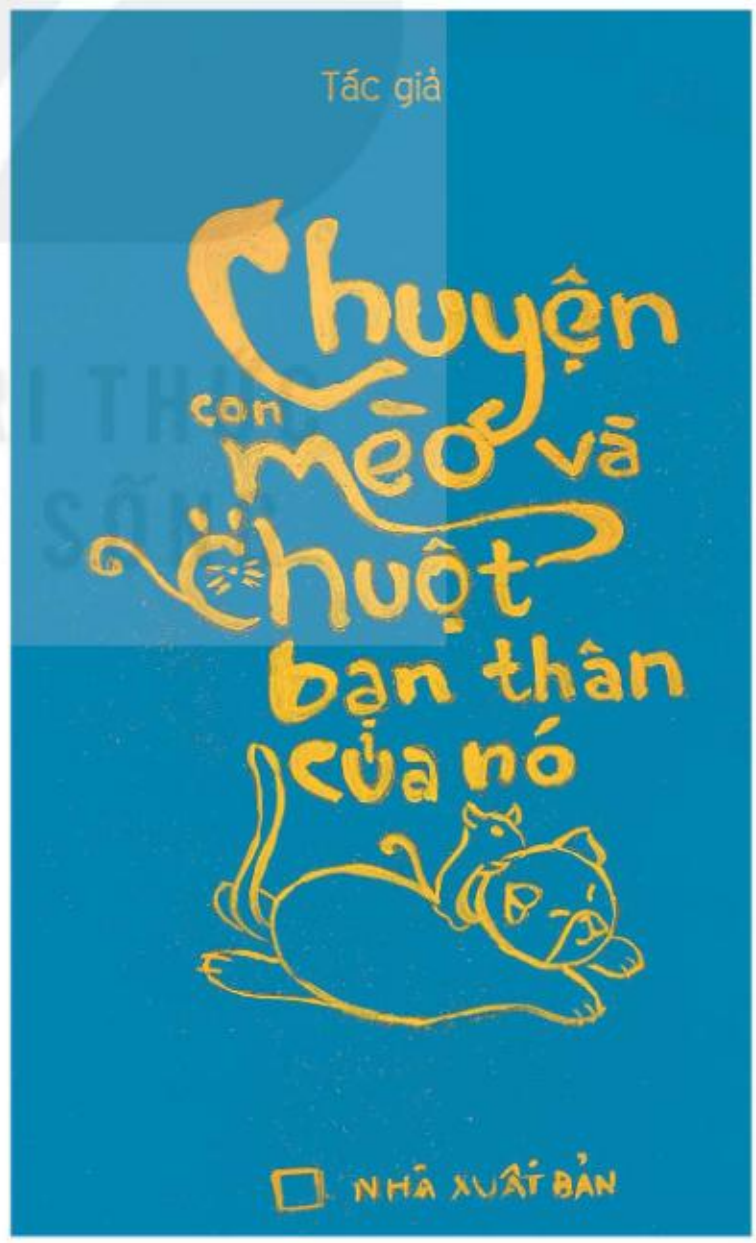
1. Tạo hình phần chữ thể hiện tên truyện

2. Thiết kế phần hình trang trí, có tính kết nối với phần chữ

3. Sắp xếp tạo bố cục cho hài hoà, cân đối trên bìa sách

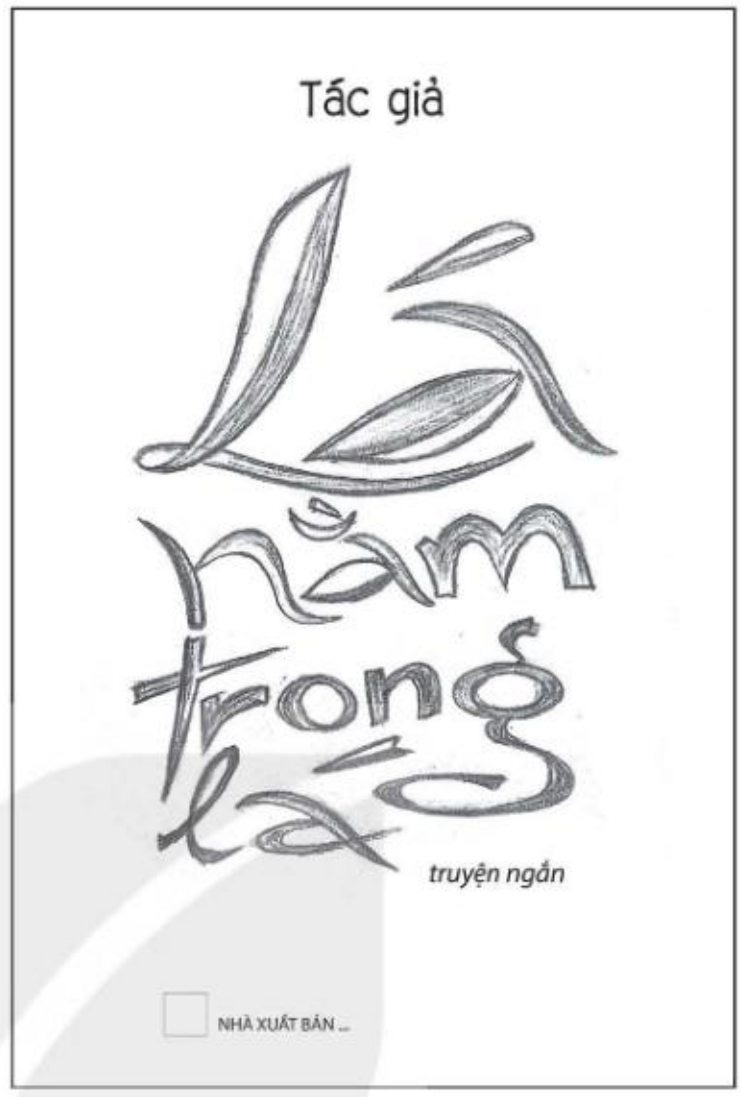

4. Bổ sung thông tin theo quy định và hoàn thiện thiết kế

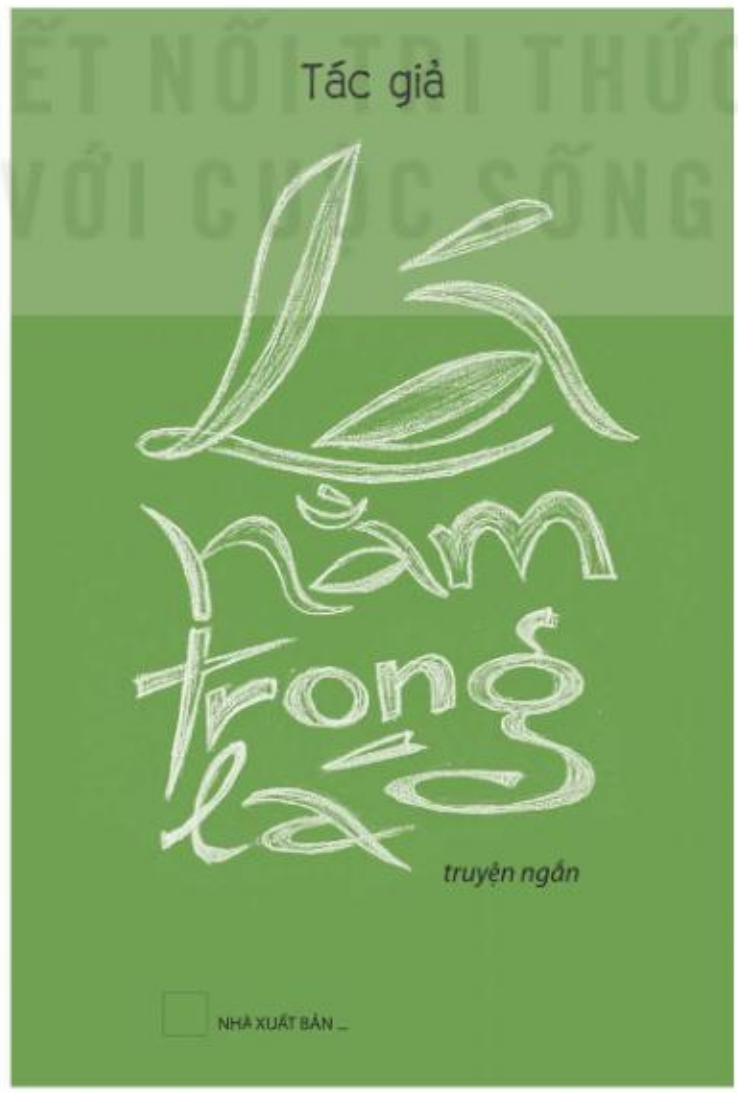
- **Thiết kế bìa sách với bố cục chỉ có chữ**

1. Tạo hình phần chữ thể hiện tên truyện phù hợp với kích thước của bìa sách

2. Bổ sung thông tin tác giả, thể loại, nhà xuất bản cho cân đối với bố cục chữ đã có

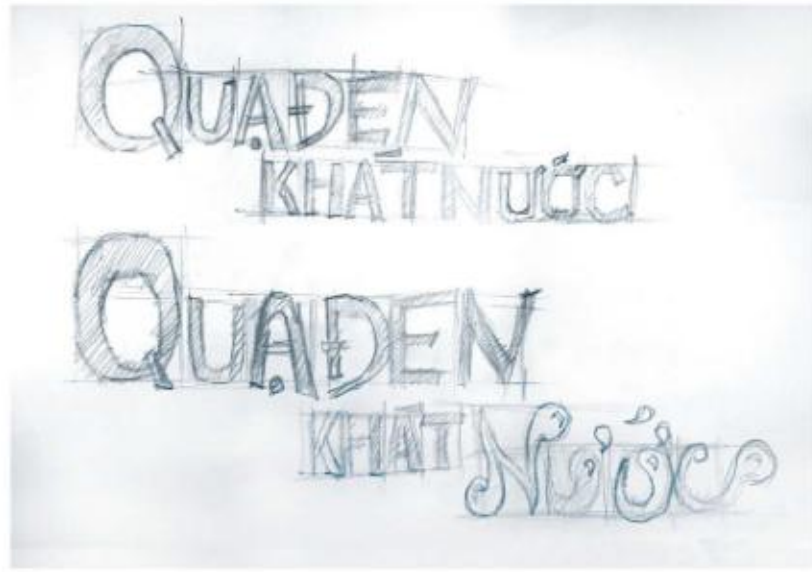
3. Lựa chọn màu bìa, cách thể hiện chữ và hoàn thiện sản phẩm

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

- **Thiết kế bìa sách với bố cục có hình và chữ kết hợp hài hoà**

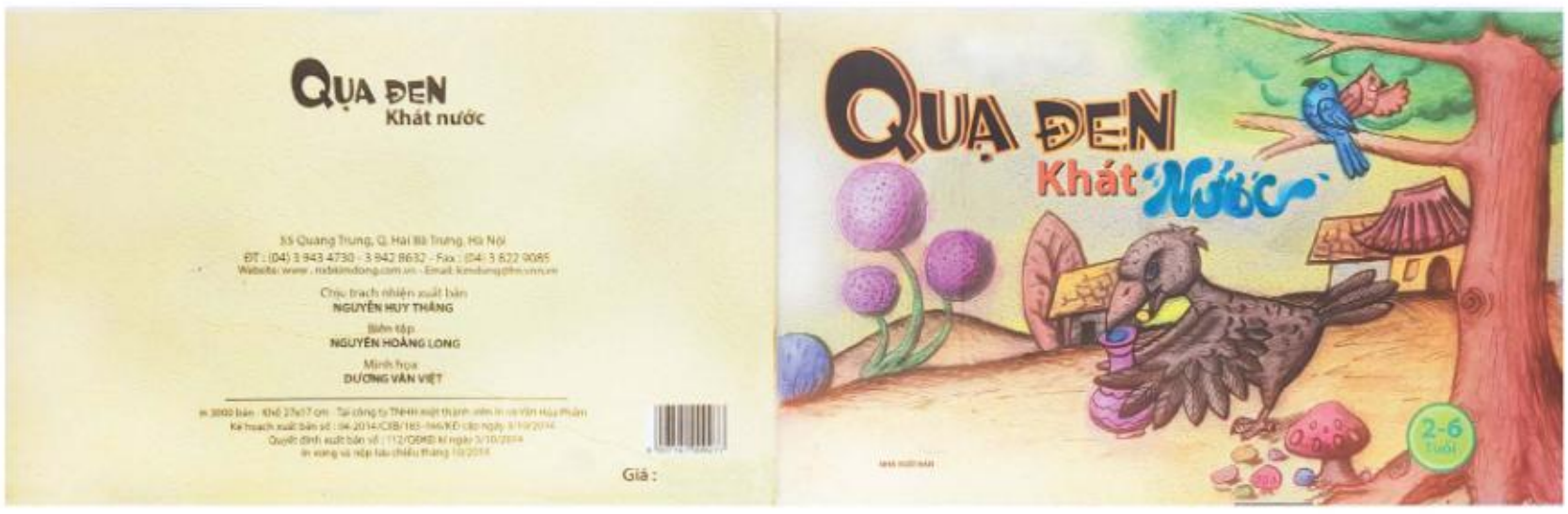
1. Lên ý tưởng và phác thảo vị trí của hình, chữ trên bìa sách

2. Lên phương án các kiểu chữ khác nhau để lựa chọn phương án phù hợp

3. Sắp xếp hình, chữ cân đối và lựa chọn màu để thể hiện

4. Bổ sung các thông tin cần thiết và hoàn thiện sản phẩm thiết kế bìa sách

EM CÓ BIẾT

Thiết kế bìa sách thể loại tiểu thuyết hiện đại

1. Phác thảo hình ảnh minh hoạ và bố cục thể hiện ý tưởng ở bìa 1

2. Lựa chọn màu và điều chỉnh hình vẽ, bố cục cho cân đối

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

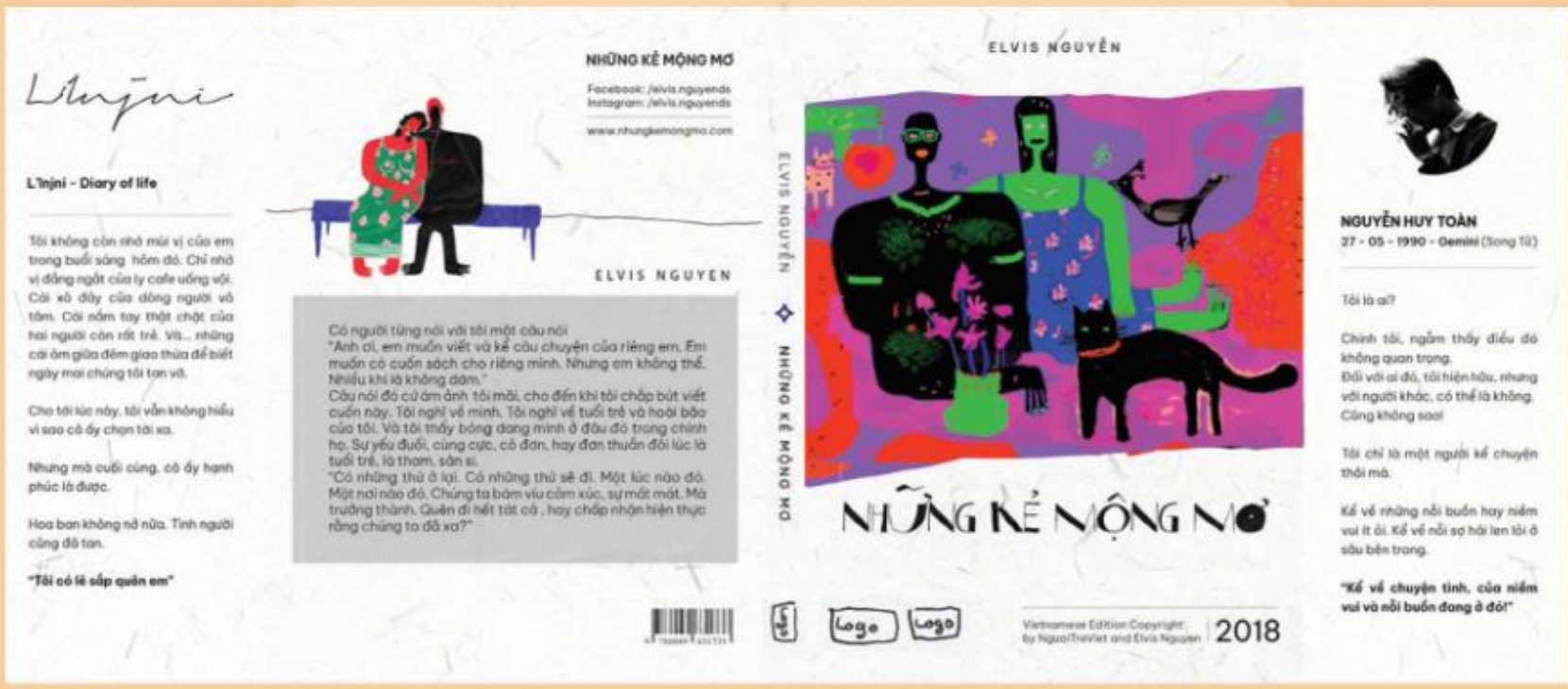
3. Phác thảo và lên màu hình ảnh minh hoạ cho bìa 4

4. Phác thảo bố cục tổng thể bìa sách

5. Hoàn thiện thiết kế bìa sách

Thủ pháp tạo hình trong thiết kế bìa sách

1. Bìa sách sử dụng hình dạng hình học[1]

2. Bìa sách sử dụng kiểu chữ cách điệu[2]

– **Sử dụng các hình dạng hình học làm chủ đạo**

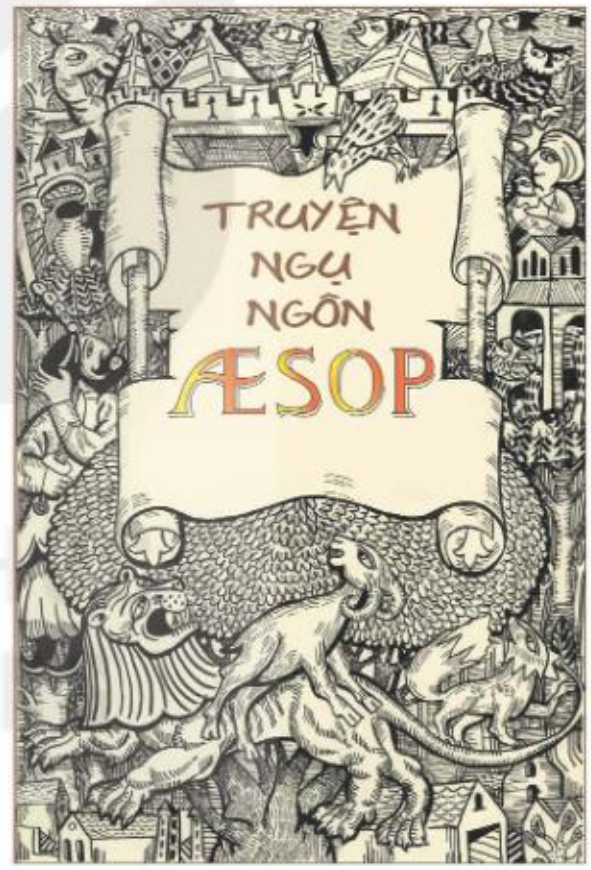
Xu hướng phổ biến nhất trong thiết kế đồ hoạ là sử dụng các hình học chủ đạo. Các nhà thiết kế sử dụng các hình dạng hình học với kích thước và màu sắc khác nhau vào các thiết kế đồ hoạ. Xu hướng này cũng dễ dàng thiết kế và xử lí cho các hình ảnh chính của trang bìa.

– **Nghệ thuật cách điệu chữ tích hợp vào minh hoạ**

Đây là một phong cách minh hoạ độc đáo, tạo ấn tượng bằng cách tập trung cách điệu các chữ cái và kết hợp với các hình minh hoạ để tạo ra những tác phẩm bìa sách ấn tượng. Nghệ thuật cách điệu chữ còn có thể được áp dụng trong thiết kế logo, trong quảng cáo.

– **Sử dụng nghệ thuật đường nét làm chủ đạo**

Xu hướng thiết kế sử dụng nghệ thuật đường nét làm chủ đạo cũng được rất nhiều nhà thiết kế ưa chuộng trong lĩnh vực thiết kế bìa sách, bởi nó mang đến các hình minh hoạ đẹp hơn và đơn giản hơn.

3. Bìa sách sử dụng yếu tố nét làm chủ đạo[3]

Hãy phác thảo và hoàn thiện thiết kế bìa 1 và 4 của một cuốn sách đã xuất bản bằng phương án thiết kế khác (hoặc thiết kế bìa sách cho một cuốn sách là ấn phẩm chưa xuất bản theo kiến thức, kĩ năng đã học).

(1) Nguồn: Minh Ngọc
(2) Nguồn: Văn Ngọc
(3) Nguồn: Nguyễn Toàn

EM CÓ BIẾT

Những lưu ý cần tránh khi thiết kế bìa sách

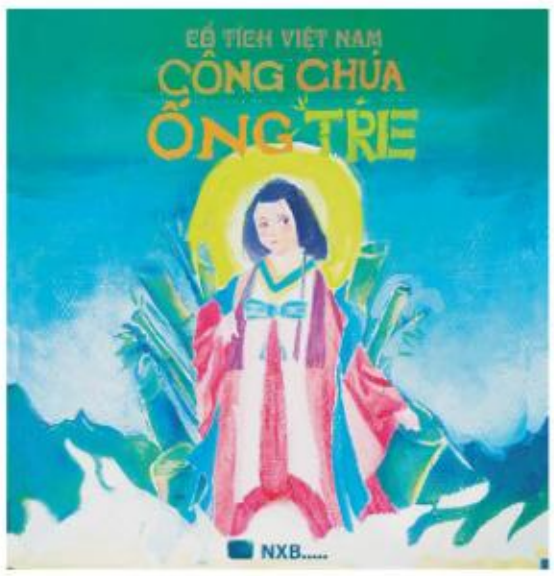
- Sử dụng quá nhiều phông chữ: Một bìa sách đẹp, phông chữ vừa đủ sẽ gây ấn tượng với người đọc. Do đó, thông thường trong thiết kế bìa sách chỉ nên sử dụng khoảng hai phông chữ là phù hợp.
- Thiết kế bìa sách gây hiểu lầm về thể loại: Cân nhắc sử dụng hình ảnh ở trang bìa, thống nhất thông tin ở bìa để tránh hiểu nhầm, ảnh hưởng đến tâm lí của người đọc.
- Đơn điệu và nhàm chán: Không xác định đúng thể loại nên thiết kế bìa sách một cách cứng nhắc, thiếu sự rung cảm trong sáng tạo nghệ thuật, đặc biệt quan trọng với các thể loại như khoa học viễn tưởng, tình cảm,...
- Khó đọc: Tiêu đề và hình ảnh phải dễ đọc và hình dung được khi thu nhỏ kích thước trong trường hợp sản phẩm được số hoá, sử dụng trên thiết bị di động.
- Sử dụng hình ảnh có bản quyền: Việc lựa chọn sử dụng hình ảnh trong thiết kế bìa sách cần tuân thủ các yêu cầu về Luật Sở hữu trí tuệ.

THẢO LUẬN

Trao đổi với các thành viên trong nhóm về sản phẩm đã thực hiện theo một số nội dung gợi ý sau:

- Thiết kế bìa sách theo dạng bố cục nào?
- Bìa sách sử dụng yếu tố tạo hình chủ đạo nào trong thiết kế? Nêu cảm nghĩ của bản thân về giải pháp thiết kế đó.
- Hình ảnh trong thiết kế bìa sách: Có phù hợp với nội dung cuốn sách không? Có thể hiện được nội dung của cuốn sách không? Vì sao?
- Cùng mục đích nhằm truyền đạt thông tin nào đó, thông qua hình thức sử dụng các yếu tố tạo hình của thiết kế đồ hoạ như đường nét, mảng hình, màu sắc, kết hợp với nghệ thuật chữ nhưng chức năng, vai trò của xuất bản phẩm và logo lại khác nhau. Hãy nêu rõ sự khác nhau đó.

Sản phẩm thiết kế của học sinh

Bìa sách với bố cục đối xứng(1)

Bìa sách với bố cục bất đối xứng(2)

(1) Nguồn: Trịnh Thu Thuỷ

(2) Nguồn: Ánh Dương

VẬN DỤNG

Hãy sáng tạo một bìa sách từ các vật liệu sẵn có (bìa, vải dạ, giấy màu,...).

Sản phẩm thiết kế của học sinh

Bìa sách từ vật liệu vải dạ(1)

Bìa sách bằng phương pháp trổ giấy(2)

Bìa cứng mô phỏng hình ảnh nhân vật(3)

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

(1) Nguồn: Lê Minh Phong
(2) Nguồn: Nguyễn Thái Hà
(3) Nguồn: Vương Thu Hương

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Áp phích	Hay poster, là một ấn phẩm được thiết kế có mục đích tuyên truyền hay cổ động, truyền đạt đến người xem những thông tin chính về một sản phẩm, một sự kiện hay một vấn đề	5
Báo điện tử	Là loại báo được xuất bản bởi toà soạn điện tử, bằng hình thức trang web hay phát hành trên nền tảng internet	6
Hình tượng	Là sự phản ánh hiện thực một cách khái quát bằng nghệ thuật, dưới hình thức những hiện tượng cụ thể, sinh động, điển hình,...	21
Sách chữ nổi	Là dạng tài liệu sử dụng hệ thống chữ in rập nổi dành cho người khiếm thị	6
Sách điện tử (e-book)	Là sách được xuất bản và phát hành ở dạng số hoá, có thể hiển thị trên máy tính và các thiết bị cầm tay,...	5

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu và tái bản: PHẠM DUY ANH – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: TRẦN ANH MINH
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: NGUYỄN DUY LONG
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2023) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 11 – THIẾT KẾ ĐỒ HOẠ
Mã số: G1HHYM002h25
In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 6-2025/CXBIPH/279-11/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-35065-7

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 11 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 11, tập một
2. Ngữ văn 11, tập hai
3. Chuyên đề học tập Ngữ văn 11
4. Toán 11, tập một
5. Toán 11, tập hai
6. Chuyên đề học tập Toán 11
7. Lịch sử 11
8. Chuyên đề học tập Lịch sử 11
9. Địa lí 11
10. Chuyên đề học tập Địa lí 11
11. Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 11
12. Chuyên đề học tập Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 11
13. Vật lí 11
14. Chuyên đề học tập Vật lí 11
15. Hoá học 11
16. Chuyên đề học tập Hoá học 11
17. Sinh học 11
18. Chuyên đề học tập Sinh học 11
19. Công nghệ 11 – Công nghệ cơ khí
20. Chuyên đề học tập Công nghệ 11 – Công nghệ cơ khí
21. Công nghệ 11 – Công nghệ chăn nuôi
22. Chuyên đề học tập Công nghệ 11 – Công nghệ chăn nuôi
23. Tin học 11 – Định hướng Khoa học máy tính
24. Tin học 11 – Định hướng Tin học ứng dụng
25. Chuyên đề học tập Tin học 11 – Định hướng Tin học ứng dụng
26. Chuyên đề học tập Tin học 11 – Định hướng Khoa học máy tính
27. Mĩ thuật 11 – Thiết kế mĩ thuật đa phương tiện
28. Mĩ thuật 11 – Thiết kế đồ hoạ
29. Mĩ thuật 11 – Thiết kế thời trang
30. Mĩ thuật 11 – Thiết kế mĩ thuật sân khấu, điện ảnh
31. Mĩ thuật 11 – Lí luận và lịch sử mĩ thuật
32. Mĩ thuật 11 – Điêu khắc
33. Mĩ thuật 11 – Kiến trúc
34. Mĩ thuật 11 – Hội hoạ
35. Mĩ thuật 11 – Đồ hoạ (tranh in)
36. Mĩ thuật 11 – Thiết kế công nghiệp
37. Chuyên đề học tập Mĩ thuật 11
38. Âm nhạc 11
39. Chuyên đề học tập Âm nhạc 11
40. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11
41. Giáo dục thể chất 11 – Bóng chuyền
42. Giáo dục thể chất 11 – Bóng đá
43. Giáo dục thể chất 11 – Cầu lông
44. Giáo dục thể chất 11 – Bóng rổ
45. Giáo dục quốc phòng và an ninh 11
46. Tiếng Anh 11 – Global Success – Sách học sinh

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-35065-7

9 786040 350657

Giá: 6.000 đ